

Strategiplan Karmøy kulturskole 2022 – 2032

Karmøy Kulturskole - gir skapergleden spillerom!

Innhold	2
1. Bakgrunn og formål	4
Bakgrunn for planen	4
Strategiplan for Karmøy Kulturskole , Ramme for dagens drift..	5
Styringsdokument for kulturskolen i dag.....	6
Kommunen som skoleeier.....	7
2. Kulturskolen i Norge	9
Innledning, Kulturskolens samfunnsoppdrag.....	9
Norsk Kulturskoleråd, Nasjonal rammeplan.....	10
Kulturskolemanifestet.....	12
Stortingsmelding våren 2021	13
3. Kulturskolen i Karmøy	15
Historie.....	15
Styringsdokument i 2021, Visjon.....	16
Målsetting fra «Forprosjekt Karmøy Kulturskole»(1997)	17
Serviceerklæring og vilkår, Økonomi.....	17
Personalet, Elevgrunnlaget nå.....	18
Ventelister, Undervisningssteder, Fagtilbudet.....	19
Forestillinger og tverrfaglige prosjekt	21
Ferietilbud Samarbeidsprosjekt Utviklingsprosjekt.....	22

4. Karmøy Kulturskole mot 2032 23

Kulturskole for hvem – for alle?.....	23
Kulturskolen i Karmøy kommune.....	24
Sentrale føringer.....	25
Nasjonal rammeplan Kunnskapsløftet LK20.....	26
LK20 Særskilt om kulturskole.....	27
Opplæringslovens formålsparagraf.....	27
Samarbeid med barnehage og grunnskole.....	28
Karmøy Kulturskole som ressurscenter.....	29
Interkommunalt samarbeid KS – «Fremtidens kulturskole.....	30
Individuell kontra gruppeundervisning.....	30
Individuell undervisning Gruppeundervisning.....	31
Heltidskultur Kombinasjonsstillinger.....	32
Desentralisert undervisning Sentralisert undervisning.....	33
Psykisk helse.....	33
FNs bærekraftsmål.....	34
Hva skal kulturskolen inneholde?.....	35
Viktige mål Fagtilbudet.....	36
Udekket behov.....	38
Hvordan Undervisningslokaler og arbeidsmiljø.....	39
Elevtallsprognoser Konsekvenser og muligheter.....	40

5. Kjernepunkt..... 42

1. Strategiplan for Karmøy kulturskole

Karmøy kulturskole eies og drives som et lovpålagt tjenestetilbud for barn og ungdom i Karmøy kommune. Strategiplanen vil belyse innhold, drift og historie med hovedvekt på hva kulturskolen kan være fram mot 2032. Kulturskolen ble sist gang behandlet i kommunestyret i 2002. Etter det har skjedd mye som gir grunnlag for ny behandling. Norsk Kulturskoleråd har utarbeidet manifest og ny rammeplan, Kommunenes Sentralforbund forventer samskaping og innbyggermedvirkning og Stortinget har vedtatt ny Stortingsmelding. Alt i alt er det tid for å vurdere skoleeiers forpliktelser for Karmøy kulturskole for framtiden. Kulturskolen skal, innen tildelt budsjett, tilby det publikum vil ha ut fra de politiske og administrative føringer som gjelder.

Bakgrunn for planen

«Planstrategi 2020-2023», vedtatt i kommunestyret 02.06.20, viser kommunens generelle planbehov innenfor kommunestyreperioden og hvilke planoppgaver kommunen bør igangsette eller videreføre. Planstrategien bidrar til forutsigbarhet slik at kommunestyret kan se sammenhengen mellom forhold som framkommer i de ulike plandokumentene. I tillegg gis det en retning for hvordan kommunens administrative og økonomiske ressurser kan forvaltes i løpet av kommunestyreperioden.

Ettersom det er store variasjoner på landsbasis blant kommunenes utfordringer og behov, er det ikke krav om at planstrategien skal utarbeides og struktureres etter en fastlagt mal. Kulturskolene er et skoleslag som har hatt ganske ulik oppstart og omfang i kommunene. I Karmøy har skolen utviklet tilbudene ved den kommunale musikkskolen fra oppstart i 1977 gjennom 44 år til en faglig bredere og større kulturskole. Strategi plan 2022-32 tar utgangspunkt i dagens rammer for drift og peker på retning for framtiden.

Grunnlaget for å fremme planstrategien er gitt i sak 149/19: «Revisjon av kommuneplanens samfunnsdel», behandlet og vedtatt av kommunestyret 16.12.2019. Kommunestyret har der gjennom sitt vedtak gitt klare føringer for organiseringen og prosessen i planarbeidet.

Det er dessuten grunn for gjennomgang av kulturskolens framtid uavhengig av kommunens planstrategi. **Kunnskapsløftet 2020** (forkortes LK20) er en norsk skolereform som omfatter hele grunnopplæringen (grunnskolen, videregående skole og voksenopplæringen) og trådte i kraft i august 2020. Reformen fører til endringer i kommunens skoler når det gjelder innhold, organisasjon og struktur med nye læreplaner, omtalt som fagfornyelsen. Karmøy kulturskole vil være en del av dette arbeidet.

Strategiplan Karmøy kulturskole

I vedtatt planstrategi for oppvekst og utdanning i Karmøy er plan for kulturskolen satt opp som eget tiltak med forventet framdrift i løpet av 2021: «Kulturskolen er en viktig aktør i kulturlivet i Karmøy kommune. I tillegg er det viktig at Kulturskolen, med sine aktiviteter og kompetanse, bidrar inn i den ordinære grunnskolen. Kulturskolen trenger en helhetlig plan for å kunne bidra best mulig på disse to områdene.».

Planstrategien sier videre at: «kulturskolen skal både være et eget kulturtilbud og bidra inn i grunnskolen». Planen for kulturskolen er basert på disse vedtak og føringer.

Kommunestyret har i tillegg vedtatt **skolebruksplanen 2015 – 2030**. Skolebruksplanen gir et bilde av hvilke muligheter og utfordringer skolesektoren står overfor på kort sikt, og sannsynlige utfordringer på lengre sikt. Den gir et grunnlag for langsiktig planlegging og bærekraftige beslutninger når det gjelder utviklingen av de kommunale grunnskoletjenestene i kommunen.

I en samlet vurdering av kulturskolen sier skolebruksplanen: «Arealene som kulturskolen disponerer i det gamle rådhuset i Åkrehamn tilfredsstillende ikke skolens behov. Dette gjelder både i forhold til sentraliserte øvingslokaler, arbeidsplasser for det pedagogiske personalet og administrasjonen. En tilfredsstillende fremtidig løsning for kulturskolen bør prioriteres i nær fremtid. Dagens lokaler må utbedres og utvides, eller en må en søke å finne alternative lokaler». Strategiplanen peker på konkrete føringer for hvordan skolens framtid skal være i Karmøyskolen og i samvirke med kulturlivet.

Det må også framheves at kulturskolen deltok ved utforming av **Kommunedelplan kultur 2016-25**. Visjonen for planen er «Eit rikt og grenselaust kulturliv med rom for utvikling i opne og levande arenaer». Formålet med planen peker på at kunst og kultur har høy egenverdi, men kan gi positive ringvirkninger på områder som folkehelse, inkludering og omdømme. Kultursektoren blir sett på som en viktig ressurs og samfunnsbygger for å skape attraktive steder og lokalsamfunn. Her må være like muligheter for alle og rom for ulike kulturuttrykk. Planen beskriver mangelen på rom og arenaer bygget på kulturens premisser i Karmøy kommune. Disse forholdene har direkte betydning for Karmøy kulturskole.

I etterkant av planen nevnes Karmøy kulturskole i det konkrete handlingsprogrammet med mål, tiltak, handling, ansvarlig/samarbeids-partnere. Kulturskolen er en sentral aktør i forbindelse med inkluderingsprosjekt, fritaksordninger, tilbud for personer med nedsatt funksjonsevne i kulturaktiviteter, strategi for breddesatsing innen ulike uttrykk, samarbeid med UKM/DKS, strategi for tilrettelegging for fordypning i kunstuttrykk, formidlingsopplegg med kulturarvtema og behov for dansegolv i alle kulturhus.

Rammer for dagens drift

Karmøy Kulturskole drives i dag etter de rammer som framkommer i «**Forprosjekt Karmøy Kulturskole**» vedtatt i kommunestyret i juni 1997 som en 3-årig prøvedrift med oppstart 01.08.97. Det var en direkte videreføring av tidligere Karmøy kommunale musikk-skole som startet i 1977.

Forsøksordningen i 1997 ble evaluert og enstemmig omgjort til permanent ordning av kommunestyret 13.06.00 fra og med skoleåret 2000/2001. I 2002 ble kulturskolen overflyttet fra kulturavdeling til skole/opplæring, som en konsekvens av ny gjeldende lov og allerede innarbeidet praksis i kommunen.

Kulturskolen har administrasjon og lærerarbeidsplasser i Karmøy kulturhus, Åkrehamn, Det er også største undervisningssted i tillegg til kulturhusene i Kopervik, Torvastad, Norheim og Skudeneshavn. Det gis ellers undervisning for barnehager og skoler, i sum rundt 30 lokaler.

Arbeidet med å utvikle ny kulturskoleplan for 2022-32 startet høsten 2020. Kulturskolens ansatte har vært involvert i arbeidet. Planen gir en kort historikk og formell forankring og samfunnsoppdrag ut fra lov og nasjonale styringsdokument.

Styringsdokument for kulturskolen i dag

- Kulturskolen er i dag hjemlet i **«Opplæringsloven» § 13.6 i «Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa»: «Alle kommunar skal aleine eller i samarbeid med andre kommunar ha eit musikk- og kulturskoletilbod til barn og unge, organisert i tilknytning til skoleverket og kulturlivet elles.»**. Denne delen av loven ble vedtatt 5.juni 1997, og har blitt kalt Kulturskoleloven. Det er ingen særlige forskrifter om skoleslaget i tillegg med unntak av krav om politiattest for ansatte.
- Mål for kulturskolens samfunnsoppdrag skisseres i **den nasjonale rammeplanen «Mangfold og fordypning»** utarbeidet av Norsk kulturskoleråd om kunstfaglig opplæring.
- I **Stortingsmelding St. 18 (2020 – 2021) «Oppleve, skape, dele – Kunst og kultur for, med og av barn og unge»** presenterer regjeringen for første gang barne- og ungdomskulturfeltet som et samlet politisk satsingsområde på nasjonalt nivå – her har den kommunale kulturskolen et eget kapittel (kap.8), men blir i tillegg nevnt mange ganger gjennom hele meldingen.
- Norsk kulturskoleråd, med Karmøy kommune som medlem, er en interesse- og utviklingsorganisasjon som arbeider for å fremme kvalitet i de kommunale kulturskolene gjennom sitt fylkesvise nettverk og nasjonale tilbud.
- KS styrker sin kulturfaglige kapasitet bl.a. med fokus på kulturskolen

Kommunen som skoleeier

Kulturskolen er lovfestet i Opplæringsloven. Samarbeidet med skoleverket knytter kulturskolens oppdrag sammen med grunnskolens målsetting: «Opplæringsas mål er å utvide barns, unges og voksnes evner til erkjennelse og opplevelse, til innlevelse, utfoldelse og deltakelse.» (Læreplanverket K06)

Den kommunale kulturskolen er en del av kommunens tjenestetilbud. Det er lagt vekt på at kulturskolens innhold, ambisjoner og kompetanse skal bli godt ivaretatt og at mål og intensjoner i kulturskolens nasjonale rammeplanverk blir fulgt.

Kommunen har ansvar for å sikre barn og unge gode oppvekstvilkår og et godt utdanningsløp. I UNICEF kommuneanalyse «**Alle barn har rett til god og trygg oppvekst**» (FNs barnekonvensjon) framkommer store forskjeller på barns oppvekstvilkår i Norge. På dette området vil kulturskolen være en viktig og anerkjent ressurs og innsatsfaktor for å skape et helhetlig og godt oppvekstmiljø, noe som også kan gi et løft for Karmøy på statistikken.

FNs Barnekonvensjon «anerkjenner barnets rett til hvile og fritid og til å delta i lek og fritidsaktiviteter som passer for barnets alder og til fritt å delta i kulturliv og kunstnerisk virksomhet» i artikkel 1 og fremmer videre «barnets rett til fullt ut å delta i det kulturelle og kunstneriske liv og skal oppmuntre tilgangen til egnede og like muligheter for kulturelle, kunstneriske, rekreasjons- og fritidsaktiviteter» (artikkel 2).

I forbindelse med 200 års-jubileet for Grunnloven i 2014 ønsket Stortinget en mer omfattende revisjon av Grunnloven, med særlig vekt på å løfte frem og synliggjøre menneskerettighetene. Dette resulterte i et **nytt kapittel E** der blant annet barns rettigheter og retten til utdanning ble grunnlovsfestet. Før 2014 var ikke barns rettigheter tematisert i **Grunnloven. § 104** slår fast at barns beste skal være et grunnleggende hensyn ved handlinger og avgjørelser som berører barn. Paragrafen bygger på sentrale bestemmelser i FNs barnekonvensjon, og vektlegger barns rett til å bli hørt i spørsmål som gjelder dem selv.

Alle norske kommuner og fylkeskommuner er medlemmer i Kommunenes Sentralforbund (KS). KS arbeider for en effektiv og selvstendig kommunesektor som ivaretar innbyggernes behov. KS vedtok i 2016 å styrke organisasjonens egen kulturfaglige kapasitet og har startet en felles kultursatsing i samarbeid med Norsk Kulturskoleråd. KS utarbeidet da notatet «**Kultur for framtida**» for kommunene for å være en utviklingspartner for kommuner på kulturfeltet og utformet tre hovedpunkt:

- Kultur spiller en sentral rolle i arbeidet med å legge til rette for gode og inkluderende lokalsamfunn og kultur kan bidra til å inkludere flere i fellesskapet gjennom å fremme mestring, toleranse, mangfold og møteplasser. KS ønsker sterke og inkluderende lokalsamfunn.
- Bidra til å se kulturfeltet, kulturskolene og bibliotekene som en del av en helhetlig kommunal og fylkeskommunal tjenesteproduksjon, og skape økt forståelse for kunstens og kulturens betydning i den helhetlige samfunnsutviklingen.
- Styrke forutsetningene for god lokaldemokratisk involvering i utviklingen av kulturskolene og bibliotekene.

KS har også satt i gang **utviklingsprogrammet «Absolutt»** som skal gi kommunene og fylkeskommunene økt forståelse og kunnskap om deres ansvar for barnehage, skole og oppvekst. Det skal gi innsikt i hva som virker inn på barn og unges læring, utvikling, trivsel og tilhørighet.

2. Kulturskolene i Norge

Driften av kulturskoler i Norge skriver seg tilbake til slutten av 1950-tallet, hvor det ble opprettet kommunale musikkskoler, i starten mest et byfenomen ut fra klassisk orkestertenking. Etter hvert ble tilbudet utvidet til andre instrument. På samme tid utviklet skolekorpsbevegelsen seg. Det ble etter hvert satt søkelys på at musikkskolene ikke måtte bli elitisk i sin rekruttering bare for noen få eller kun gi opplæring i klassisk sjanger.

Skolene utviklet seg stadig bredere, tok opp nye sjangre og rekrutterte elever fra alle sosiale lag. Fra 1982 vedtok Stortinget tak for elevbetaling på kr 2.600 pr år og en ny ordning med statlige tilskudd til drift av musikkskolene, først øremerkede tilskudd beregnet og refundert etter lærertimetall. Statstilskuddet førte til at skoleslaget etablerte og utviklet seg i de alle fleste norske kommuner. Etter lovfestingen ble musikkskolene endret til kulturskoler det alle kunstuttrykk kunne få plass. Dermed fikk estetiske fag et helt annet rom, og statstilskuddet belønnet kommuner der kulturskolene ble utvidet. I 2004 overførte Stortinget statstilskuddet til kommunenes rammetilskudd basert på andre nøkkeltall enn det direkte lærertilskuddet fra 1982, samtidig ble taket for elevbetaling fjernet.

Norge har, som eneste land i verden, en lov som sier at alle kommuner skal ha et kulturskoletilbud. For tiden er elevtallet over 100.000, de fleste i alderen 9 til 15 år.

I tillegg til en utvidelse av kulturskolenes innhold, oppgaver og mandat ble det lagt vekt på at kulturskolene skulle utvikles til å være kunstfaglige ressursentre for barnehager, skoler og det lokale skole- og kulturlivet i kommunen. Det er et omfattende og ressurskrevende oppdrag som det til nå ikke har vært mulig å gjennomføre tilfredsstillende i Karmøy.

Kulturskolens samfunnsoppdrag

Kulturskolene i Norge har hatt få statlige føringer, og utviklingen i kommunene har vært ulik og ujevn. Gjennom årelangt samarbeid og utvikling foreligger nå **en nasjonal rammeplan for kulturskolen, «Mangfold og fordypning»**.

Rammeplanen «Mangfold og fordypning» fra 2016 sies følgende om samfunnsoppdraget til skoleslaget:

- Kulturskolen skal gi alle elever mulighet til å utvikle kunnskaper og ferdigheter i kunstfag
- Kulturskolen skal gi alle elever mulighet til å finne og formidle egne kunst- og kulturuttrykk
- Kulturskolen skal styrke elevenes estetiske, sosiale og kulturelle kompetanse
- Kulturskolen skal styrke elevenes evne til kritisk refleksjon og selvstendige valg
- Kulturskolen skal gi fordypningsmuligheter som kan danne grunnlag for videregående og høyere utdanning innen kunst- og kulturfag
- Kulturskolen skal i samarbeid med skoleverket bidra til et helhetlig kunst- og kulturfaglig tilbud til alle barn og unge
- Kulturskolen skal som lokalt ressurscenter medvirke til å styrke kulturell kompetanse og utfoldelse
- Kulturskolen skal i samarbeid med kulturlivet tilby kunst- og kulturfaglig støtte til opplæring og formidling til hele lokalsamfunnet

Kulturskolens kjernevirksomhet omfatter kunstfaglig opplæring, individuelt eller i grupper, for kulturskoleelever i den kommunale kulturskolens egen regi. Kjernevirksomheten finansieres av kommunen, og ved kontingent, etter kommunalt vedtatte satser. Kommunen selv bestemmer omfanget av innholdet i det tilbudet kulturskolen skal gi. Barn og unge er hovedmålgruppen for kulturskolens tilbud. Selv om kulturskolen er forankret i det samme verdigrunnlaget som grunnskolen, er dens innhold og undervisningsprinsipper forskjellig fra skoleverket ellers. Kulturskolens egenart er primært tilrettelegging for den enkelte elevs kunstneriske og estetiske utvikling. Opprinnelig ble musikkskolene definert som en forlengelse av grunnskolens musikkopplæring på individnivå.

Kombinasjonen av elever som synger, danser, maler, spiller teater og driver med sirkusaktiviteter, gjør kulturskolen til en kunstnerisk kilde for den enkelte, men også for hele lokalsamfunnet. At kunst og kultur har stor verdi i seg selv er udiskutabelt. Samtidig har satsing innen dette feltet stor betydning for andre samfunns mål, som næringsutvikling, arbeidsplasser, integrering, inkludering, folkehelse, læring, kreativitet, økt livskvalitet. Kulturskolene betegnes gjerne som en del av den kulturelle grunnmuren i dette arbeidet.

Norsk Kulturskoleråd

Norsk Kulturskoleråd er en nasjonal interesse- og utviklingsorganisasjon som arbeider for å fremme kvalitet i opplæringen innen fagene i kunst og kultur for barn, unge og voksne med utgangspunkt i de kommunale kulturskolene. Norsk kulturskoleråd ble stiftet i 1973. Det er norske kommuner og drivere av kommunale kulturskoler som eier og styrer organisasjonen. I 2021 er ca. 98 % av alle kommuner i landet medlemmer. Hovedfinansieringen er tilskudd via statsbudsjettet og medlemskontingent. Norsk Kulturskoleråd er organisert som en forening med landsting, hovedstyre som består av alle landets fylkesledere og fylkesstyrer. Karmøy kommune har vært et aktivt medlem på alle nivå, blant annet med delegater på Landsmøter og rektorer i fylkes- og landsstyre i en årrekke.

Kulturskoleråds visjon er «Kulturskole for alle». Rådet har gjennom årene forsøkt å få på plass veiledende rammeplaner for skoleslaget i Norge. Organisasjonen vil at alle som ønsker det skal få et tilbud om kulturskoleundervisning til en rimelig pris, og at dette tilbudet skal være av høy kvalitet. Det er viktig at kulturskolen gir både bredde- og fordypningstilbud. Det er også et mål for Norsk kulturskoleråd at kulturskolene skal være skikket til å være kulturelle ressurscenter for sine lokalmiljø.

Videre arbeider Kulturskolerådet målrettet for å tydeliggjøre den viktige samfunnsrollen kulturskolen innehar samt styrke skoleslagets rammevilkår. Dette gjøres gjennom løpende dialoger med departement, direktorat og politiske partier, og i samarbeid med andre organisasjoner og aktører i UH-sektoren. Kulturskolerådet er også en pådriver for at det skal igangsettes stadig mer kulturskolerelatert forskning og at disse forskningsresultatene blir kjent for bestemmende myndigheter. Etter hvert har det utviklet seg et tett samarbeid med Kommunenes Sentralforbund (KS).

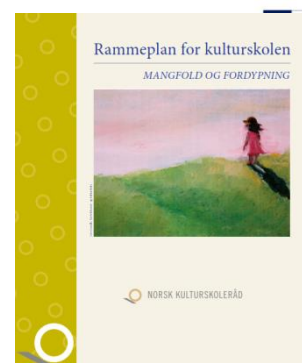
KS holder fram **tre fokusområder** for de kommunale kulturskolene i Norge:

- Styrke kulturskolenes rolle knyttet til inkludering, flyktninger og utenforskap
- Etablerere permanent utviklingsarbeid hos kulturskoleeiere og kulturskoler, basert på veiledningsmetodikk
- Øke kommunenes rammeplanforståelse, blant annet som grunnlag for utvikling av lokale læreplaner.

Nasjonal rammeplan

I 2016 ble rammeplanen for kulturskolen, «**Mangfold og fordypning**» utgitt. Hensikten er å gi de kommunale kulturskolene i landet et innovativt og kvalitativt løft gjennom gjensidig forpliktelse og lokal tilpasning og forankring. Rammeplanen bygger på rådets vedtatte strategier. Norsk Kulturskoleråd initierte, utarbeidet og utga planen i forståelse med departementet.

Norsk Kulturskoleråd har de senere årene hatt fokus på implementering av rammeplanen «Mangfold og fordypning» i kommunene og fått statsstøtte til det. Så lenge det ikke foreligger en lovfestet formålsparagraf eller forskrifter for de kommunale kulturskolene i Norge, må den basere seg på at den enkelte kommune vedtar at planen skal være førende for den lokale kulturskolens egne læreplaner.

Implementering av nasjonal rammeplanen var et hovedtema da Stortinget bevilget utviklingsmidler til Norsk kulturskoleråd. Da ble det etablert et nasjonalt veilederkorps. I forbindelse med lanseringen kunne kommuner som søkte få være med.

Karmøy kulturskole var en av de første skolene som fikk delta i dette utviklingsarbeidet. I perioden 2016–2018 fikk 50 kommuner veiledning i kulturskoleutvikling, prosjektet ble forlenget i 2019 og 2020. Karmøy Kulturskole var med fra første runde. Karmøy kulturskole har arbeidet systematisk med planen som et utviklingsarbeid, noe som har bidratt til å utvikle Karmøy Kulturskole videre som en lærende organisasjon.

Kulturskolemanifest

Dokumentet Kulturskolemanifest ble utgitt i november 2019 av Norsk Kulturråd. Der heter det blant annet at kulturskolene må ses som naturlige samarbeidsparter og bidragsytere i utøvelse av kulturpolitikk samt at kunst- og kulturoppføring legger viktige premisser for kultursektoren, og må beregnes inn i det politiske arbeidet.

Kulturskolemanifest er et resultat av prosjektet «Kulturskolen som inkluderende kraft i lokalsamfunnet (KIL) i Norsk Kulturskoleråd. Dokumentet foreligger på dansk, norsk og svensk og er anbefalt av Nordisk ministerråd. Manifestet anbefaler Nordisk ministerråd om å ta til orde for en felles nordisk kulturskolepolitikk.

Anbefalingene i manifestet gis til politikere og andre som har innflytelse på hva fremtidens kulturskole skal være. «Vi må først og fremst ta utgangspunkt i at alle mennesker er en ressurs, at alle har noe å bidra med», heter det i innledningen til anbefalingene.

Manifestet inneholder flere anbefalinger på nordisk og nasjonalt nivå samt på regionalt og lokalt nivå. Videre rommer oppropet følgende seks prinsipper som sammenfatter nettverkets tanker og visjoner for et inkluderende samfunn og kulturskolens rolle, forpliktelser og aktiviteter i dette arbeidet:

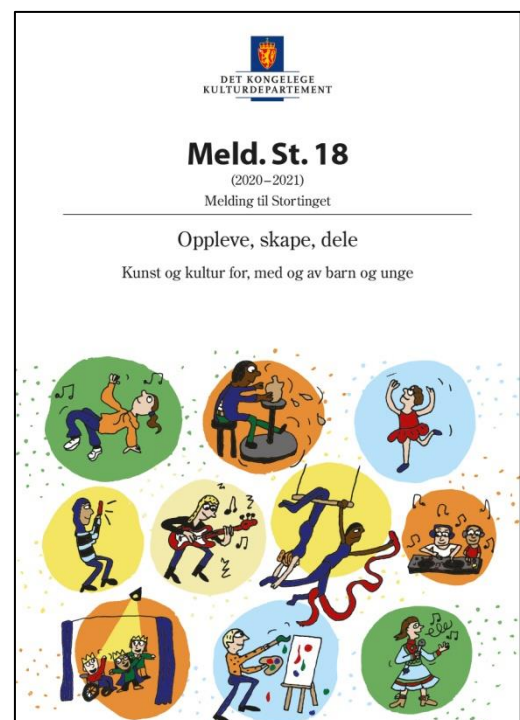
- 1) Kunst og kultur skaper arenaer for tilhørighet, fellesskap og deltakelse som er en forutsetning for det nordiske demokratiet.
- 2) Kulturskolen er en viktig bidragsyter i det helhetlige oppvekstløpet der barn og unge dannes som mennesker, utvikler kunnskap og tilhørighet og finner sin egen stemme i samfunnets fellesskap.
- 3) Kulturskolens verdisyn bygger på menneskerettighetserklæringen, og skal se hvert menneske som en ressurs.
- 4) Kulturskolen skal være et tilgjengelig sted i barn og unges liv, for kunst og kulturopplevelser, for personlig, sosial og kunstnerisk vekst og utvikling, uavhengig av kjønn, sosial klasse, etnisitet, legning, økonomi og opprinnelse.
- 5) Kulturskolen skal ha en struktur og tilby aktiviteter som fremmer deltagelse av alle grupperinger slik at rettigheten til å kunne delta i kunst- og kulturlivet blir reell. Kulturskolen skal benytte de mulighetene som ligger i den digitale utviklingen.
- 6) Kulturskolen skal være i kontinuerlig utvikling. Kulturskolen skal være bærer av kontinuitet og tradisjon, men også være i forkant av kunst- og kulturutviklingen og relevant i det samfunnet den springer ut fra.

Stortingsmelding våren 2021

Våren 2021 kom **Stortingsmelding St.18 – «Opplive, skape, dele - Kunst og kultur for, med og av barn og unge»**. Kapittel 8 er i sin helhet er viet kulturskolen, men kulturskolen er nevnt mange ganger i de andre kapitlene. Stortingsmeldingen vil ha stor innvirkning på hvordan kulturskolene retter seg i framtiden. Norsk Kulturskoleråd, som eies av kommunene, har vært en aktiv aktør underveis i utarbeidelsen av Stortingsmeldingen. Stortingsmeldingen gir, for første gang på flere tiår, nasjonale føringer for de kommunale kulturskolene:

«Regjeringa støttar formålet til kulturskolen, slik det er beskrive i rammeplanen for kulturskolen «Mangfold og fordypning», og støttar at kommunane held fram med å bygge kulturskolearbeidet sitt på dette formålet. Med utgangspunkt i rammeplanen for kulturskolen, summerer regjeringa opp formålet for kulturskolen slik:

Formålet til kulturskolen er å gi eit undervisningstilbod av høg fagleg og pedagogisk kvalitet til alle barn og unge, uavhengig av kvar dei bur og økonomi. I kulturskolen skal elevane få lære, oppleve, skape og formidle kulturelle og kunstnariske uttrykk. Kulturskolen skal òg bidra til å kvalifisere elevar med særleg interesse og motivasjon for opptak i høgare kunstfagleg utdanning. Tilbodet skal bidra til danninga barn og unge får, til å fremje respekt for den kulturelle tilhøyrsele andre har, til bevisstgjerung av eigen identitet og til å utvikle evna til kritisk refleksjon. Stortingsmeldingen sier:

Kulturskolen er open for personar i alle aldrar, men barn og unge frå 0 til 19 år er primærmålgruppa, og barn i skolealder, til og med vidaregåande opplæring, skal prioriterast.

Kulturskolen skal vere både ein skoleaktivitet, ein kulturaktivitet og ein fritidsaktivitet.

Kulturskolen skal gi elevane moglegheit til å medverke. Elevane skal erfare at dei blir lytta til, at dei har reell innverknad, og at dei kan påverke det som vedkjem dei.

Kulturskolen bør vere ein samarbeidande aktør med barnehagen, grunnsopplæringa, SFO, anna kulturliv og frivillige aktørar i den enkelte kommunen. Kulturskolen kan vere eit lokalt ressurscenter.

Det er eit mål at alle kulturskolar skal ha eit breiddetilbod og eit kjernetilbod. Nokon kulturskolar i kvart fylke/region kan ta eit særskilt ansvar for fordjupingstilbod og talentutvikling.

Ein kulturskole for alle inneber at alle, uavhengig av bakgrunn, føler seg velkomne. Kulturskolen bør spegle av mangfaldet i samfunnet gjennom eit breitt samansett tilbod av undervisning, formidling og skapande verksemd.

Regjeringa vil

- at visjonen for kulturskolen skal vere «Kulturskole for alle»
- at kulturskolen skal vere open for personar i alle aldrar. Primærmålgruppa er barn og unge i alderen 0–19 år, og barn og ungdom i skolealder skal prioriterast.
- at kulturskolen skal vere både ein skoleaktivitet, ein kulturaktivitet og ein fritidsaktivitet
- at det bør vere eit politisk mål for kommunane at kommunane har eit breiddetilbod og eit kjernetilbod
- oppmode til at nokon kulturskolar i kvart fylke/region tek eit særskilt ansvar for fordjupingstilbodet der det er behov for det
- at Kulturskolerådet blir ein partner i Fritidserklæringa
- be om at kommunane vurderer om kulturskolen kan omfattast av fritidskortet
- at Utdanningsdirektoratet vidareutviklar informasjon om kulturskolen, også på fleire språk, og gjer informasjonen tilgjengeleg
- oppmode kulturskolane til å jobbe med å rekruttere breiare for å nå ut til alle barn og unge
- oppmode kulturskolane til å jobbe for å tilby eit breitt spekter av kulturuttrykk og tilbod i porteføljen sin

3. Kulturskolen i Karmøy

Historie

16.mars 1976 anbefalte formannskapet Karmøy kommunestyre å vedta en etappevis utbygging av musikkundervisningen i grunnskolen. Målet var en fullt utbygget kommunal musikk-skole på sikt. Forslaget ble vedtatt i kommunestyret 30.mars 1976.

Musikkundervisningen startet i det små allerede samme høst. Rektor ble tilsatt året etter og lokale lærerkrefter ble tilknyttet i mindre stillinger. Fra 1981-82 vedtok Stortinget statsstøtte pr undervisningstime i musikk etter søknad. Fra tidlig på 1990-tallet godtok departementet at det også kunne kreves refusjon for lærertimer til dans. Elevtallet inklusiv musikkbarnehage var i 1995 på 7-800 elever.

Etter ønske fra hovedutvalg for skole og kultur og kommunestyret, ble det høsten 1995 nedsatt en forprosjektgruppe for å forberede en forsøksordning der målet var å anlegge en bredere anlagt kulturskole ut fra den eksisterende musikk-skolen.

Prosjektgruppen la fram en omfattende plan som ble vedtatt i kommunestyret høsten 1996. Karmøy Musikk-skole ble fra 1.august 1997 endret ved at skolen satte i gang et 3-årig prøveprosjekt for Karmøy kulturskole. Skolen skiftet navn og nye estetiske fag kom til som visuell kunst og teater.

Etter en evaluering som ble gjort etter 3 års prøvedrift, ble vedtok kommunestyret, 46 mot 15 stemmer, at Karmøy kulturskole skulle være et permanent skoletilbud i Karmøy.

Vedtaket i Karmøy kommunestyre i sak 59/00 den 13.06.00 lyder:

- 1. Karmøy kommunestyre er kjent med den evaluering som er gjort etter 3 års prøvedrift med kulturskole i Karmøy kommune. Ut fra de erfaringer som er gjort, vedtar Karmøy kommunestyre at driften ved Karmøy kulturskole fortsetter som en permanent ordning fra skoleåret 2000/2001.*
- 2. Karmøy kommune ønsker å oppnå Stortingets nasjonale målsetting om å tilby elevplasser ved kulturskolens avdelinger tilsvarende minst 30% av elevene i grunnskolen innen 2004. Økningen skal skje trinnvis og behovet fremmes dokumentert ved årlig budsjettbehandling. Tid til individuell instrumentalopplæring endres fra 18 til min. 20 min.pr.elev.*
- 3. I den videre satsingen inngår musikkterapi (tilrettelagt undervisning), enkeltkurs for voksne/pensjonister og utvidelse av salg av time/tjenester til f.eks. grunnskole.*
- 4. Kommunal avlønning av dirigent/instruktørtimer til skolekorps/kor utredes videre og fremmes som egen sak gjennom hovedutvalg skole og kultur før behandling i administrasjonsutvalget.*
- 5. Karmøy kulturskole skal ha et desentralisert opplæringstilbud Kulturskolen organiseres som foreslått og tilpasses skolens behov for avdelinger med fagansvarlig, administrasjon og merkantile tjenester tilpasset elevtall/grupper og undervisningstilbud.*

Styringsdokument i 2021

«Forprosjekt Karmøy kulturskole» fra 1996 er fremdeles førende for organiseringen og innholdet i kulturskolen basert på vedtaket i Karmøy kommunestyre juni 2000. Skolen er utviklet og profesjonalisert videre på det grunnlaget.

Hovedutvalg oppvekst og kultur i Karmøy vedtok våren 2010 rammer og kriterier Karmøy kulturskole fra og med 01.05.2010, sist justert våren 2017. Rammene styrer virksomheten, kriterier for opptak i prioritert rekkefølge, elevkontingent, rabatter og vilkår for elevplass. Kriteriene fungerer godt i praksis. Foreldre/foresatte må krysse av for at de har gjort seg kjent med innholdet i påmeldingsskjemaet.

Barn og unge fra 0-19 år har hovedprioritet, men voksne kan få plass på andre vilkår ved ledig kapasitet.

Visjon

I tillegg til Karmøy kommunes visjon, «Kommunen som vil at du skal lykkes!» har kulturskolen egen intern visjon som gir retning for arbeidet i møte med elevene: «Karmøy kulturskole – gir skapergledden spillerom!»

Målsettinger fra «Forprosjekt Karmøy kulturskole» som fremdeles gjelder

Kunnskapene, ferdighetene og opplevelsene skal berike eleven og sette varige spor som kan gi glede og nytte resten av livet.

Karmøy kulturskole skal ta utgangspunkt i den enkelte elev ved å stimulere til undring, nysgjerrighet, fantasi og skaperglede. Karmøy kulturskole ønsker at eleven gjennom sine opplevelser og ferdigheter skal kjenne inspirasjon til å møte hverdagen. Kunnskapene og opplevelsene skal berike eleven og sette varige spor som kan gi glede og nytte resten av livet. Dette oppnås ved å bryte egne grenser i et trygt, humorfylt og kreativt miljø.

Gjennom lek, opplevelser, inntrykk og egeninnsats tilegner elevene seg kunnskaper, ferdigheter og erfaringer for bedre å kunne uttrykke seg selv. Gjennom utfoldelse og deltakelse tar kulturskolen vare på "hele mennesket", mellom regel og overskridelse. Skolen er en arena og tumleplass for læring der barne- og ungdomskulturen har egenverdi og gis status. Karmøy kulturskole arbeider for å få elevene til å bli glad i kunststartene sang- musikk, dans-ballett, drama-teater, nysirkus og bildende kunst. Karmøy kulturskole tar utgangspunkt i elevens ståsted for at han/hun kan få oppdage og utvikle kreative sider gjennom de aktiviteter de selv velger å delta i.

Kulturskolen legger vekt på å skape et positivt miljø for å oppdage, utvikle og ta vare på elevenes "musiske intelligens", dvs. skapende evner innen musikk, dans, drama og billedkunst. Kulturskolen forsøker å få fram noe av det kunstneriske potensialet som bor i alle mennesker. Fantasi, skaperglede og egne ferdigheter har betydning for trivsel, livskvalitet, øvrig læring og kan skape gode sosiale relasjoner. Undervisningen tar sikte på å gi elevene økt kulturell og sosial kompetanse. Skolen ønsker å skape økt livskvalitet for enkeltpersoner, deres familier og bidra til berikelse av lokalsamfunnet. Karmøy kulturskole ønsker å øke forståelsen for egenverdien av kunst og kultur.

Serviceerklæring og vilkår

Karmøy kulturskole har oppgjennom årene utarbeidet en omfattende serviceerklæring overfor brukerne. Den sier noe om formål, for hvem, omfang, innhold og forventninger i tråd med de rammene og det mandatet kulturskolen er gitt i Karmøy. På samme måte har vilkårene for elevplass vært revidert flere ganger. Vilråene er også gjennomgått og kvalitetssikret juridisk av kommuneadvokat. Vilråene har også tidligere vært sak i hovedutvalget for skole og kultur og en gang referert i formannskapet i forbindelse med klagesak. Serviceerklæringen er en del av kulturskolens dokumentasjon og kontrakt med elevene og deres foreldre/foresatte.

Økonomi

Karmøy kulturskole har i 2021 et budsjett på nesten 16 mill. kroner. Inntekter fra kontingent, salg av tjenester og billettinntekter utgjør ca. 4 mill. kroner og ca. 12 mill. kroner blir dekket av kommunen. Netto driftsutgifter pr innbygger 6-15 år er i 2020 på samme nivå som landsgjennomsnittet. Fra 2004 ble ordningen med statsstøtterefusjon pr lærertime fra 1980-tallet med maksimumspris for elevbetaling erstattet ved at de nasjonale midlene ble overført til rammetilskuddet for kommunene. Satser for egenbetaling, rabatter og friplasser vedtas årlig politisk.

Personalet

Karmøy kulturskole har pr. i dag 21,51 stillingshjemler fordelt på 29 ansatte, mange i 100 % stilling. Tilsetning i hel stilling har vært en bevisst satsing gjennom mange år, noe som har betydd mye for utviklingen av kulturskolen. Personalet samles i felles planlegging og kan delta i kontinuerlig skoleutvikling i avtalefestet arbeidstid. Det styrker kompetansen og danner et engasjert personale. Deltidsstillinger både har vært og er kjennetegnet ved mange kulturskoler i Norge. Det var også en utfordring i Karmøy tidligere. Siden oppstart i 1977 har skolen endret seg fra å være en samling «privatpraktiserende» lærere til å bli en kulturskole med et profesjonelt personale med felles identitet og målsetting i store stillinger. Arbeidskultur og formelle arbeidsforhold er i samsvar med gjeldende avtaler i arbeidslivet, noe som utløser kreativitet og trygt arbeidsmiljø til elevenes beste.

Karmøy kulturskole har et høyt kvalifisert personale på alle nivå innen de kunstarter som det gis opplæring i. Noen er utøvende kunstnere med noe egen produksjon i tillegg. Ved å kunne tilby store stilling har Karmøy kulturskole vært en attraktiv arbeidsplass med et stabilt personale, en viktig verdi å ta med videre mot 2032.

Elevgrunlaget nå

Ifølge GSI-rapporten hadde Karmøy kulturskole pr.1.oktober 2019 1.235 elevplasser (venteliste 154), i 2020 1.120 elevplasser (65 venteliste) og i 2021 992 elevplasser (venteliste 89). Det er årlig en fordeling og utfordring med 1/3 gutter og 2/3 jenter i tråd med landsgjennomsnittet. Noen elever deltar i flere aktiviteter. Det har vært en svak nedgang i 2020-21 som naturlig nok skyldes koronapandemien med mye digital hjemmekulturskole og 60 -70 avlyste arrangementer, som til vanlig er beste rekrutteringsarena.

I alder fordeler antall elever seg slik i 2020: Under grunnskolealder 58, i grunnskolealder 788 og over grunnskolealder 24. Dette utgjør ca.15 % av barn og unge i grunnskolealder i Karmøy kommune.

Det er et uttalt mål både i nasjonale føringer, kommunestyrevedtak og samfunnsplan i Karmøy at det på sikt bør gis et tilbud som kan dekke 30 % av elevene i grunnskolealder.

Tilbud og etterspørsel varierer noe fra år til år, men er egentlig ganske stabilt rundt 1.250. Fordelingen på fag er slik i 2021: Musikk 41,6 %, visuelle kunsthøgskole 2,6 %, teater, musikal og nysirkus 13,8 %, kulturlek/forskole 9,5 % og dans 32,5 %.

Ventelister

Tallet på venteliste ifølge GSI 2021 var 89 mot det dobbelte i 2019, året før koronaen kom. Musikk og dans dominerer ventelistene, og det har vært en stor økning til individuell instrumentalundervisning. Det er iblant ledige plasser innen teater, visuell kunst og kulturlek. Noen fag kan ha både venteliste og ledig plass samtidig pga. geografisk fordeling etter hvor folk bor og hvor langt de er villige å reise. Kulturskolen merket naturlig nok en nedgang i søkningen i forbindelse med nedstengingen i pandemisammenheng i 2020.

Undervisningssteder

Karmøy kommunestyre har vedtatt kulturskolen skal ha et desentralisert opplæringstilbud. Skolen er organisert slik at administrasjonen og den største delen av undervisningen finner sted på Karmøy Kulturhus, Åkrehamn. Her har også alle ansatte frammøteplass og tilgang til kontorarbeidsplass.

I tillegg undervises det ved alle øvrige kulturhus som Kopervik, Torvastad, Norheim og Skudeneshavn. Kulturskole gir også undervisning også i barnehager, skoler, idrettshaller og treningssentre. Med stort og smått underviser personalet på over 30 forskjellige lokaler i alle soner i Karmøy kommune. Tilgang på rom og kvalitet i lokalene utgjør en stor utfordring for kulturskolen og er en slitasjefaktor i den daglige jobben. Noen fag har måttet sentralisere sine tilbud bl.a. pga. spesielle krav til utstyr. Det er svært varierende kvalitet på rommene lærerne har tilgang til og ytterst få er bygget for formålet.

Fagtilbudet generelt

Karmøy kulturskole er inndelt i 4 avdelinger med egen fagansvarlig; Musikk, Kulturlek, Visuell kunst og Scenekunst. Scenekunst består av seksjoner som teater, dans og nysirkus. Tilbudene er hovedsakelig desentralisert særlig innen musikk og teater, men noen tilbud som nysirkus, musikal og visuell kunst er sentralisert på grunn av krav til spesielt utstyr, sikkerhet og lagerforhold. Alle fagtilbud har utviklet egne lokale læreplaner bygget på den nasjonale rammeplanen «Mangfold og fordypning» som er ferdigstilt i 2021.

Fagtilbud Kulturlek-avdelingen

Avdelingen har undervisning for barn i alderen 2-8 år. Gruppene konstitueres etter alder, boplass, barnehager og/eller skoler og i samarbeid med disse. Hvert år opprettes nye grupper der det er flest søkere og det er mulighet for samarbeid mellom kulturskolen og barnehager/skoler.

Fagtilbud Musikk

Kulturskolen tilbyr og gir individuell instrumental og vokal undervisning. I tillegg tilbys gruppeundervisning i band, samspill og ensembler og noe musikkterapi. Kulturskolen tilbyr undervisning i en lang rekke instrument innen tangent, slagverk, stryk, blås og vokal. Det er et mål at elevene skal oppnå gode ferdigheter på instrumentet sitt, på alle nivåer og ut fra ambisjonsnivå. Videre arbeider kulturskolen for at elevene skal oppleve mestringsglede ha en positiv selvutvikling som utøver. Det kan gi glede av musikk livet gjennom. Skolen må kunne tilby samspill og gi muligheter til fordypning som kan danne grunnlag for videregående og høyere utdanning i musikk. På sikt kan elevene bli ressurspersoner som bidrar til et levende kulturliv.

Fagtilbud Visuell kunst

Undervisningen i visuell kunst skal bygge på lekende og skapende arbeid med flere redskaper innen ulike teknikker. Elevene lærer materialkunnskap -og bruk og møte visuell kunst, arkitektur og design. Gjennom arbeidet med visuell kunst skal elevene utvikle sin uttrykksevne, formsans og sine kunstfaglige ferdigheter. Kulturskolen ønsker å utvikle elevenes iboende skaperglede og oppleve mestring ved å utvide sitt perspektiv. Elevene får bruke kunst i møte med andre fagområder, gjerne i prosjektarbeid. Avdelingen arrangerer årlig utstilling med vekt på presentasjon og formidling. Undervisningen skal gi økt kulturforståelse gjennom utforskning av fortid, nåtid og framtid. Undervisningen skal gi mulighet til fordypning som kan danne grunnlag for høyere utdanning i visuell kunst. Elevene kan bli ressurspersoner som bidrar til et levende lokalmiljø.

Fagtilbud Visuell kunst Digital skaperglede

Elevene må også gis tilbud om kreativ opplæring i en digital hverdag. Elevene kan bruke data/iPad som et verktøy. Elevene har ofte god kunnskap i bruk av data og bør utfordres til å skape noe kreativt innen de estetiske fagområdene. Teknikkene og metodene kan mikses sammen med tradisjonelle teknikker og sammen skape noe helt nytt. Elevene skal jobbe med bilder og film.

Fagtilbud Scenekunst Dans

Kulturskolen tilbyr undervisning i danselek (samarbeid mellom dans og kulturlek), dans, hip/hop funk Jazzdans, klassisk ballett og moderne dans. Gjennom arbeidet med dans skal elevene mestre basisferdigheter relatert til egen kropp, nivå, sjanger og dansefagets egenart. Dans kan anvendes som kommunikasjons- og uttrykksmiddel, elevene får oppleve glede ved å mestre, skape og utøve og slik få tiltro til egne evner og uttrykksmuligheter. Undervisningen skal gi muligheter til fordypning som kan danne grunnlag for videregående og høyere utdanning i dans. Elevene kan bli ressurspersoner som bidrar til et levende kulturliv.

Fagtilbud Scenekunst Teater

Kulturskolen skal gjennom teaterfag lære elevene å utvikle uttrykksevne, formsans og ferdigheter. Teater er et kommunikasjonsmiddel der elevene får oppleve mestringsglede. Det er mål at undervisning gir positiv egenutvikling. Undervisningen legger vekt på grunnleggende øvelser som går på trygghet, selvtillit, konsentrasjon, kreativitet, rytme, uttrykk gjennom kropp og stemme, og samarbeidsevne. Elevene får utviklet evne til kritisk tenkning, empati og lagspill, rolletolkning og karakterbygging. Elevene må delta noen helgesamlinger og ekstra øvingsøkter før forestillinger i hektiske perioder. Elevene får dessuten minst en felles profesjonell teateropplevelse i løpet av skoleåret. Kulturskolen skal gi mulighet til fordypning som kan danne grunnlag for høyere utdanning i teater. Elevene kan bli ressurspersoner som bidrar til et levende kulturliv.

Fagtilbud Scenekunst Musikal

Tilbudet gir omfattende opplæring i sang, dans og skuespill. Dette fagtilbud for eldre ungdommer har mer profesjonaliserte forestillinger som mål. Elevene må forplikte seg over 1 1/2 år. Tilbudet er mer ressurskrevende og elevene deltar på særskilte vilkår.

Fagtilbud Scenekunst nysirkus

Dette populære tilbudet har utviklet seg etter årtusenskiftet og gitt en ny og fysisk dimensjon i kulturskoletilbudet. Det rekrutterer nye grupper barn og ungdom. Elevene øver på forskjellige sirkusaktiviteter som sjonglering, å gå på line, enhjulssyssel, akrobatikk på bakken og i lufta m.m.

Undervisningen legger vekt på at elevene deltar i lekende, utforskende, medskapende og utøvende aktiviteter, alt ut fra sitt ståsted. Samtidig øves opp ferdigheter som balanse, koordinasjon, styrke og smidighet. Nysirkus kombinerer elementer fra sirkustradisjonen med andre kunstarter. Undervisningen skal gi muligheter til fordypning. Elevene kan bli ressurspersoner i kulturlivet.

Forestillinger og tverrfaglige prosjekt

Gjennom lek, fantasering og improvisasjon arbeider gruppene fram større produksjoner hver vår der gjennom teaterkunstens virkemidler. Elevene spiller for skoler/barnehager i samarbeid med «Den kulturelle skolesekken» DKS Karmøy på dagtid og åpne forestillinger på kveldstid. Det kan også bli prosjekter der flere elevgrupper i kulturskolen samarbeider seg i mellom. Karmøy kulturskole gjennomfører ca. 60 – 70 store og små forestillinger/utstillinger/konserter i løpet av skoleåret, både på dagtid for skoler og barnehager, åpne forestillinger på kveldstid og besøk på institusjoner for et publikum på nærmere 10 000, antakelig Karmøys største kulturaktør. Hvert år gjennomføres tverrfaglige prosjekter hvor store deler av elevflokkene får tilbud om å delta.

Ferietilbud

I mange år har kulturskolen tilbud Sirkussommerskole i samarbeid med profesjonelle sirkusartister. I år ble dette en del av «Sommergøy på Karmøy» og dermed et gratistilbud. Skolen har også enkelte workshops hvor elever kan melde seg på f.eks. i forskjellige tilbud.

Samarbeidsprosjekter

I samarbeid med DKS har kulturskolen stilt med lærerkrefter til kunstprosjekter grunnskolene kan søke om og Elever som arrangører-kursene. Skolen har lærere som har vært ute i barnehager og skoler for å dele sin kunstfaglige kompetanse. Kulturskolen har også vært involvert i Den kulturelle spaserstokken. Skolen har deltatt i det nasjonale teaterprosjektet Den Unge Scenen siden starten. Her blir ny norsk dramatik for ungdom skrevet av profesjonelle forfattere og Rogaland Teater er fadder for kulturskolen. Både regionale og nasjonale festivaler blir arrangert for å vise fram forestillingene.

Musikkelever har deltatt i talentprogrammer på fylkesnivå i Stavanger, også ved Universitet i Stavanger. Nytt av året er kontakt med Haugesund Teater som et første forsøk på å få til fordypning i teater gjennom interkommunalt samarbeid mellom kulturskolene i Haugesund, Tysvær og Karmøy. Kulturskolen har arrangert konserter med profesjonelle musikere og artister.

Karmøy kulturskole har et godt samarbeid med bibliotekene. Det er populært med konsert ved «parkert piano». Karmøy kulturskole deltar også i regionale konserter sammen med andre kulturskoler i et nettverk i regi av Norsk Kulturskoleråd, Rogaland.

Karmøy Kulturskole samarbeider også med Munor, Musikkselskapet Nordvegen. Det er et profesjonelt ensemble i Nord-Rogaland finansiert av Rogaland fylkeskommune med kommunale bidrag. Karmøy kulturskole bidrar også i Nord-Rogaland Symfoniorkester ved at ansatte deltar som profesjonelle fagmusikere og elever dersom de har nådd tilstrekkelig nivå som amatørmusiker.

Karmøy Kulturskole har dessuten et nytt stryker samarbeid med Dextra Musica, Rogaland. Det er et nasjonalt rekrutteringsprosjekt der profesjonelle musikere, blant annet fra Stavanger Symfoniorkester, deltar. Målet er å inspirere og motivere unge musikere til å holde fram med musikken og bidra til å holde de lokale miljøene levende.

Dextra Musica får støtte fra utbyttet fra Sparebankstiftelsen DNB. I tillegg til å støtte arbeid for barn og unge, har Dextra Musica en av verdens fremste samlinger av strykeinstrument, som lånes ut til etablerte og talentfulle norske musikere innen folkemusikk og klassisk musikk.

Utviklingsprosjekter

Kulturskolen har deltatt i flere prosjekter i regi av Norsk kulturskoleråd i det som kalles KOM-prosjektet («Kreativt oppvekstmiljø») hvor samarbeid med grunnskolen sto sentralt. Karmøy kulturskole har også vært med i «Ledelsesutdanning på høyskolenivå» (LAP – «Ledelse av prosesser») og Nordeaprojektet hvor profesjonalisering av produksjoner er tema. Banken Nordea og Norsk kulturskoleråd samarbeider om å gjøre kulturskolene mer synlige samtidig med et felles mål om utvikling. Samarbeidet inneholder både prosjekter rettet mot lærere/ansatte og direkte mot elever.

Ellers deltar kulturskolen på lik linje med grunnskolen i Karmøy i egne initierte utviklingsprosjekter som «Fra ambisjon til handling», ledelsesutvikling, Kvalitet i utdanningsløpet og «Kompetanse for kvalitet».

4. Karmøy kulturskole mot 2032

Kulturskole for hvem? - for alle?

I stortingsmeldingen «Oppleve, skape, dele – Kunst og kultur for, med og av barn og unge» (St.meld 18 2020-21) inngår et eget kapittel om en styrket kulturskole for framtiden. Meldingen gjentar Kulturskolerådets visjon gjennom 50 år som sier at Norge «vil ha kulturskole for alle». Kunnskapsdepartementet vil gå i gang med å lage en oversikt over alt som må følges opp med grunnlag i stortingsmeldinga med nye oppdragsbrev. Hvor og hvordan går vi videre med dette som grunnlag i Karmøy?

«For alle» er en målsetting som ut fra et rettighetsperspektiv virker selvsagt. Men med tanke hva kulturskolens allerede har oppnådd i Karmøy vil «for alle» innebære et løft av store dimensjoner. Det er viktig å ha en offensiv intensjon, men målsettingen må være realiserbar.

Det vil være realistisk å avgrense kulturskolens målsetting til å være et tilbud for alle barn og unge fra 0-19. Skoleslaget har frivillig påmelding, men alle barn og ungdom må få god kjennskap til tilbudet, ikke bare de som har særlige interesser eller ressurssterke foreldre/foresatte. Dersom det er ledig kapasitet og ressurser kan voksne få plass på andre vilkår. Eventuelle søkere fra andre kommuner kan vurderes på særskilte vilkår.

Karmøy kulturskole skal være en tilgjengelig arena for mennesker gjennom hele livsløpet, men med fortrinnsrett for barn og unge. Kulturskolen skal gi kunnskaper og opplæring i ferdigheter innen kunst- og kultur. Kulturskolen skal gi personlig, sosial og kunstnerisk vekst og utvikling, uavhengig av kjønn, sosial klasse, etnisitet, legning, spesielle behov (nedsatt funksjonsevne), økonomi og opprinnelse.

Innholdet i Kulturskolen skal oppleves som relevant for kommunens brukere. Tilbudene må være av både kortere og lengre varighet. Kulturskolen må lytte til og imøtekomme rimelige ønsker og behov som praktisk og faglig kan la seg realisere. Innbyggerinvolvering og brukermedvirkning hvor også barn og unges stemmer blir hørt er viktig.

Karmøy kulturskole skal ta utgangspunkt i den enkelte elev ved å stimulere til undring, nysgjerrighet, fantasi og skaperglede. Karmøy kulturskole skal utfordre og styrke eleven gjennom opplevelser, kunnskaper og ferdigheter, være en inspirasjon til å møte hverdagen. Kunnskapene og opplevelsene skal berike eleven og sette varige spor som kan gi glede og nytte resten av livet. Dette oppnås ved å bryte egne grenser i et trygt, humorfylt og kreativt miljø.

Det er et mål å få jevnere fordeling mellom gutter og jenter i elevmassen. Kulturskolen skal utvikle sitt potensiale til å være en inkluderende kraft i lokalsamfunnet med rom for mangfold.

Kulturskolen må ha en ordning med rabatter og friplasser og gjøre dette godt kjent i sin informasjon, gjerne gjennom både NAV og barnevernet. I 2021 er det 30 friplasser dekket gjennom aktivitetskortet i kommunen. Kontingenten må holdes innenfor et akseptabelt nivå slik at det finnes en plass elevplass for alle som har et ønske om det uavhengig av sosioøkonomisk forhold i familiene.

Kulturskolen i Karmøy

Karmøy kulturskole, som lovpålagt skole, skal fortsatt utvikles som et målrettet og utviklende redskap primært for barn og unge i kommunens skole- og kultursektor. Karmøy kommune er en attraktiv kommune å bo i, der kulturskolen i dag er en populær og godt kjent merkevare som styrker tilbudet innen oppvekstsektor og kulturliv, samtidig som det er positivt for kommunens omdømme, identitet og merkevarebygging.

Karmøy kulturskole skal gjennom sin virksomhet utvikle noe av det kunstneriske potensialet som finnes. Opplæringen gir først og fremst kunnskaper, ferdigheter, opplevelser på et individuelt plan for elevene. Kulturskolen skal også være et godt sted å utvikle sosiale relasjoner.

I tillegg til den personlige berikelsen vil kulturskolen mye for det lokale og regionale kulturlivet. Samarbeidet med barnehager, grunnskole, videregående skole og universitet i Rogaland danner et sammenhengende kjede for elever som ønsker fordypning. Karmøy kulturskole har også bidratt til at mange tidligere elever har hatt kulturskolen som springbrett for høyere utdanning, kunstnerisk utfoldelse, næringsvirksomhet og profesjonell kunstnerisk karriere. Kulturskolene vil indirekte også ha et medansvar for å legge til rette for talentutvikling for nasjonale kunstnere og institusjoner.

Karmøy kulturskole skal følge en utviklingsplan med konkrete mål og tiltak som følger nasjonale rammer. Fantasi, skaperglede og egne ferdigheter har betydning for trivsel, dannelse, livskvalitet, øvrig læring og kan skape gode sosiale relasjoner. Undervisningen skal ta sikte på å gi elevene økt kulturell og sosial kompetanse og evne til å uttrykke seg på mange forskjellige måter. Kulturskolen skape bidra til økt livskvalitet for enkeltpersoner, deres familier og bidra til berikelse av lokalsamfunnet. Karmøy kulturskole kan på den måten samtidig øke forståelsen og egenverdien av kunst og kultur.

Karmøy kulturskole skal være en viktig byggestein i den kulturelle grunnmuren i kommunen. Kulturskolen er en forutsetning for et rikt kulturliv.

Kulturskolens aktiviteter vil bli trukket inn i flere kommuneplaner når det gjelder ressursbehov og anvendelse. Kulturskolen har en unik egenverdi og er et eget skoleslag, men den kan også bli noe mer. Kompleksiteten i mange av de tjenestene en kommune skal gi i dag krever sektorovergrepene og tverrsektoriell jobbing. I dette landskapet kan kulturskolene og ikke minst den kompetansen de som jobber der besitter tas mer aktivt i bruk. Det være seg i barnehager, skoler, som fritidstilbud eller bredt innen helse og velferd.

Sentrale føringer

Kulturskolen i Karmøy skal drives og utvikles videre i tråd med Opplæringsloven og nasjonale føringer for innhold og målsetting. Formålet med kulturskolen er formulert i Stortingsmelding 18 (2020-2021) «Opplæringsloven – Kunst og kultur for, med og av barn». Stortingsmeldingen peker på gjeldende nasjonale føringer for kulturskolene i framtiden:

«Formålet til kulturskolen er å gi eit undervisningstilbod av høg fagleg og pedagogisk kvalitet til alle barn og unge, uavhengig av kvar dei bur og økonomi. I kulturskolen skal elevane få lære, oppleve, skape og formidle kulturelle og kunstnariske uttrykk. Kulturskolen skal og bidra til å kvalifisere elevar med særleg interesse og motivasjon for opptak i høgare kunstfagleg utdanning.

Tilbodet skal bidra til danninga barn og unge får, til å fremje respekt for den kulturelle tilhøyrsele andre har, til bevisstgjerung av eigen identitet og til å utvikle evna til kritisk refleksjon.

Kulturskolen er open for personar i alle aldrar, men barn og unge frå 0 til 19 år er primærmålgruppa, og barn i skolealder, til og med vidaregåande opplæring, skal prioriterast.

Kulturskolen skal vere både ein skoleaktivitet, ein kulturaktivitet og ein fritidsaktivitet.

Kulturskolen skal gi elevane moglegheit til å medverke. Elevane skal erfare at dei blir lytta til, at dei har reell innverknad, og at dei kan påverke det som vedkjem dei.

Kulturskolen bør vere ein samarbeidande aktør med barnehagen, grunnopplæringa, SFO, anna kulturliv og frivillige aktørar i den enkelte kommunen. Kulturskolen kan vere eit lokalt ressurscenter.

Det er eit mål at alle kulturskolar skal ha eit breiddetilbod og eit kjernetilbod. Nokon kulturskolar i kvart fylke/region kan ta eit særskilt ansvar for fordypingstilbod. Ein kulturskole for alle inneber at alle, uavhengig av bakgrunn, føler seg velkomne. Kulturskolen bør spegle av mangfaldet i samfunnet gjennom eit breitt samansett tilbod av undervisning, formidling og skapande verksemd.»

Nasjonal Rammeplan

Norsk kulturskoleråd har på oppdrag fra sine medlemmer, de norske kommunene, utarbeidet en ny rammeplan for kulturskolen – «Mangfold og fordypning». Rammeplanen er utarbeidet i samråd med departement, direktorat og KS. Målet er at kulturskolene i landet få et innovativt og kvalitativt løft gjennom rammeplanarbeidet gjennom et omfattende veiledningsarbeid. Rammeplanen ivaretar den særegne kulturskolen i Norge, samtidig som den etablerer en nasjonal fellestenkning som vil bidra til et ytterligere kvalitetsløft for kulturskolen. Rammeplanen blir nå revidert i tråd med Stortingsmeldingen. Kulturskolerådet har fire hovedfokus i utviklingsarbeidet. Kulturskolen skal være

• **Inkluderende**   • **Nyskapende**   • **Samhandlende**   • **Tradisjonsbærende**

Karmøy kulturskole arbeider med implementering av rammeplanen. Arbeidet med å utvikle lokale læreplaner pågår. Rammeplanarbeidet gir nytenking og utvikling til det beste for elevene og kommunens kulturliv.

Kunnskapsløftet LK20

Kunnskapsløftet 2020 (LK20) er en norsk skolereform som omfatter hele grunnopplæringen (grunnskolen, videregående skole og voksenopplæringen) og trådte i kraft i august 2020 for alle trinn utenom 10. trinn og Vg2 som starter 2021 og Vg3 som starter 2022. Reformen fører til endringer av skolens innhold, organisasjon og struktur med nye læreplaner for de fleste fag, omtalt som fagfornyelsen.

Karmøy kulturskole omfattes av de rammer som LK20 pålegger kommunen gjennom Opplæringsloven. Det er de samme elevene som går i den kommunale kulturskolen som i grunnskolen; begge skoleslagene er kommunens lovpålagte tjenester. Intensjonen i Kunnskapsløftet er grunnleggende slik at dette skal samordnes til elevenes beste. Karmøy Kulturskole deltar i utviklingsprogrammet «Kvalitet i utdanningen».

Den overordnede delen i LK20 beskriver det grunnsynet som skal prege pedagogisk praksis i hele grunnopplæringen. Den skal også ligge til grunn for samarbeidet mellom hjem og skole. Hovedmålgruppen for overordnet del er alle som har et ansvar for opplæringen: lærere, instruktører, assistenter, skoleledere, skoleeiere, andre yrkesgrupper i skolen og lærebedrifter.

LK20 særskilt om kulturskolen

Kulturskolene er både eid og drevet av kommunene, og det er kommunene selv som bestemmer innhold og omfang av tilbudet i sine skoler. Kulturskolen gir opplæring innen kunst- og kulturfag som er tilpasset ulike aldersgrupper. Målet er å bidra til å bygge barn og unges estetiske, sosiale og kulturelle kompetanse og evne til kritisk refleksjon og selvstendige valg. Kulturskolen skal ivareta både bredde og talent, og ha et variert tilbud. Her kan barn og unge prøve seg fram og fordype seg i det de har interesse for. Det er også et sted å møte venner og ta del i et felleskap.

Opplæringslovens formålsparagraf:

- Opplæringa i skole og lærebedrift skal, i samarbeid og forståing med heimen, opne dører mot verda og framtida og gi elevane og lærlingane historisk og kulturell innsikt og forankring.
- Opplæringa skal byggje på grunnleggjande verdiar i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfridom, nestekjærleik, tilgjeving, likeverd og solidaritet, verdiar som òg kjem til uttrykk i ulike religionar og livssyn og som er forankra i menneskerettane.
- Opplæringa skal bidra til å utvide kjennskapen til og forståinga av den nasjonale kulturarven og vår felles internasjonale kulturtradisjon.
- Opplæringa skal gi innsikt i kulturelt mangfald og vise respekt for den einskilde si overtyding. Ho skal fremje demokrati, likestilling og vitskapleg tenkjemåte.
- Elevane og lærlingane skal utvikle kunnskap, dugleik og holdningar for å kunne mestre liva sine og for å kunne delta i arbeid og fellesskap i samfunnet. Dei skal få utfalde skaparglede, engasjement og utforskartrøng.
- Elevane og lærlingane skal lære å tenkje kritisk og handle etisk og miljøbevisst. Dei skal ha medansvar og rett til medverknad.
- Skolen og lærebedrifta skal møte elevane og lærlingane med tillit, respekt og krav og gi dei utfordringar som fremjar danning og lærelyst. Alle former for diskriminering skal motarbeidast.

Samarbeid kulturskole barnehage og grunnskole

Kulturskolen gir gode muligheter for å utvikle et godt skole- og lokalmiljø, og kan bidra til å styrke det praktiske og estetiske innholdet i skolen. I samarbeid med skolen kan kulturskolen bidra til at elever får utfolde seg kulturelt i lokalsamfunnet. Strategien fra Kunnskapsdepartementet; Skaperglede, engasjement og utforskertrang, om praktiske og estetiske innholdet i skole- og barnehage, legger vekt på at barnehage og skole skal bruke ressursene og samarbeide med kulturskolen.

Et slikt samarbeid knytter kulturskolens oppdrag tett opp mot skolens verdigrunnlag:

- Skolen skal gi elevene historisk og kulturell innsikt og forankring, og bidra til at hver elev kan ivareta og utvikle sin identitet i et inkluderende og mangfoldig fellesskap. (Overordnet del 1.2)
- Skolen skal la elevene utfolde skaperglede, engasjement og utforskertrang, og la dem få erfaring med å se muligheter og omsette ideer til handling. (Overordnet del 1.4)

I Karmøy kommune skal kulturskolen være organisert under sektor skole. Som en av de tre lovfestede skoleslagene i Norge, er det en naturlig og av avgjørende betydning. Kulturskolen skal være en del av utdanningsløpet i Karmøy kommune og deltar i kommunens utviklingsarbeid på lik linje og sammen med grunnskolene.

I tillegg til egen kjerneundervisning skal kulturskolen være et viktig supplement til det ordinære barnehage- og skoletilbudet med utveksling av kompetanse og praksis gjennom i gjensidig samarbeid. Det må settes av ressurser til fellesprosjekter, både i kulturskole, barnehage, SFO og grunnskole.

LK20's overordnede del utdyper verdigrunnlaget i opplæringslovens formålsparagraf og de overordnede prinsippene for grunnopplæringen framover. Samarbeidet mellom kulturskole og grunnskole har fått en stadig økende aktualitet. LK20 oppfordrer til variert og temabasert undervisning. Samarbeidet mellom skoleslagene skal formaliseres og organiseres på en god måte; det er mye å hente for begge parter gjennom programmet «kvalitet i utdanningsløpet». Her ligger mange muligheter som Karmøy kulturskole kan utvikle. I kulturskolen finnes faglig kompetanse som kan bidra til styrking av kunst og kulturfagene i grunnskolen, for eksempel profesjonalisering av framføringer, utstillinger og konserter. Dette krever nytenkning, både ressursmessig og organisatorisk, både for kulturskole og grunnskole.

Karmøy kulturskole ønsker å ha god dialog med videregående skoler i Rogaland, spesielt der det er MDD-linjer (musikk, dans, drama)/kunst og design. Det vil være et samarbeid til nytte for begge parter.

I 2012 var det statlige penger for å gi et gratistilbud innen SFO kalt kulturskoletimen. Det gav kulturskolen en gylden anledning til å møte alle barn og gi et breddetilbud som rammeplanen skisserer. Kulturskoletimen førte også til økt rekruttering. I dette handlingsrommet er potensialet stort for å utvide virksomheten målrettet.

Kulturskolen kan ha mulighet for å videreutvikle musikkterapi-avdeling/ kompetansesenter som tilbyr musikkterapi for enkeltpersoner og grupper. Disse tilbudene er av både forebyggende og målrettet art. Samarbeidspartnere her er blant andre PPT og BUP. Dette er et

grensesnitt inn mot helse, både fysisk og psykisk, unge og eldre. Dette fagområdet gir mange oppsiktsvekkende gode resultat og skaper økt livskvalitet for brukerne. Antall eldre øker i befolkningen, og dette tilbudet kan organiseres desentralisert i samarbeid med mange typer institusjoner.

Det er ønskelig at samarbeidet med grunnskole, SFO, barnehager, PPT-tjenesten økes planmessig, som for eksempel i programmet «Kvalitet i utdanningsløpet». Når kulturskolen gir eller deltar i undervisning ved grunnskoler (SFO, timelærer mm) er det grunnskolens rektor som er den ansvarlige for § 9A i Opplæringsloven. Alle elever har rett til å ha et trygt og godt skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring. Rektor har ansvar for å lage en plan og sette inn tiltak for at eleven igjen får det trygt og godt på skolen igjen. Dette kalles for skolens aktivitetsplikt.

Karmøy kulturskole må fortsatt ha kontakt og kunne utvikle samarbeid med andre instanser, som eksempelvis DKS, UKM, Drømmestipendet, profesjonelle kunstinstitusjoner som Haugesund Teater, Billedgalleriet, Munor, Kompani Haugesund m.fl., UH-sektoren, Musikkrådet, Norsk Kulturskoleråd, helsesektoren, frivilligheten m.fl.

Kulturskolen ønsker å være en aktiv støttespiller for det frivillige kulturlivet. Skolen ønsker en aktiv medvirkning fra elever og foreldre/foresatte, med gode lokale tilpasninger. Skolen skal være åpen for ideer og konstruktive kommentarer til visjoner, mål og arbeidsmåter.

Karmøy kulturskole som ressurscenter

Karmøy kulturskole har et kvalifisert personale med variert kunst- og kulturkompetanse som med sin faglige tyngde utpeker seg som et naturlig ressurscenter for kulturlivet på Karmøy. Som kommunens største kulturaktør gjennomfører kulturskolen mange produksjoner, forestillinger, utstillinger og konserter. Kulturskolen må regne med at skolene og kulturlivet vil etterspørre og benytte seg av kulturskolens kompetanse i økende grad, noe skolen da må ha ressurser for å kunne møte.

Kulturskolen har også utstyr som kulturlivet kan ha nytte av ved konserter, framføringer og utstillinger eller for å gjennomføre ulike arrangement og prosjekt. I dagens drift er det begrenset hva kulturskolen kan bidra med innen sine ressurser. Det medfører ekstraarbeid og er en tjeneste som kulturskolens må ha ressurser til siden det kommer i tillegg til det primære som er pedagogisk kjernevirksomhet. Slike tjenester krever kunnskap, forarbeid, orden og tilrettelegging, og lånt utstyr skal komme tilbake, vedlikeholdes og lagres.

Dersom Karmøy ønsker en profesjonalisering av kunst og estetiske uttrykksformer innen skole og kulturliv, vil et ressurscenter med dette som formål være et vilkår. I tillegg til den kunstfaglige kompetansen og kunnskap om organisering av kulturtilbud, så trengs utstyr og areal for lyd, lys, verksted for kulisser, lagerplass og kostymelager. Karmøy kulturskole har betydelig kunnskap om forholdene og kan bidra til nødvendig planlegging. Et slikt ressurscenter med utlån og rådgiving kan også være en effektiv utnyttelse av knappe ressurser i en desentralisert kommune for barnehager, skoler og kulturlivet generelt.

Det er mulig å gi kvalifiserte ansatte utøvende kunstneriske oppdrag som en del av stillingen. Det kunne være et tilbud og utviklingsområde både innen oppvekst og kultur og i helsesektor.

Interkommunalt samarbeid

Alle nabokommuner til Karmøy har egen kulturskole. Kulturskolene er forskjellige i tilbud og organisering. Karmøy har den største kulturskolen med et bredt tilbud innen flere kunstformer. I tillegg skal Karmøy kulturskole samarbeide med skoler, barnehager og kulturliv som en integrert del av virksomheten i en stor kommune. En sammenslåing med kulturskoler i nabokommunene vil bli praktisk uhensiktsmessig og krevende administrativt. En slik organisering vil være upraktisk og gi utfordring med tanke på organisering, fordeling av ressursbruk og nødvendig ledelse. Personalet ved Karmøy kulturskole betjener allerede et høyt antall arbeidssteder ved barnehager, skoler og kulturhus. Driften er i dag tilpasset og effektiv, ressursbruken oversiktlig og det faglige tilbud er utviklet og forsøkt tilpasset behov og etterspørsel i Karmøy.

Karmøy kulturskole skal likevel delta i et godt samarbeid med kulturskolene i regionen. Samarbeidet må være praktisk og til gjensidig nytte for alle parter når det gjelder noen få fordypningstilbud, talentutvikling og personalutvikling. For å kunne opprettholde et undervisningstilbud i spesielle instrument kan et godt interkommunalt samarbeid være tjenlig for å rekruttere fagperson i stor stilling i regionen. Det er likevel et faktum at kommunene har valgt ulike modeller, fagområder og arbeidskultur ved kulturskolene i regionen.

KS – «Framtidens kulturskole»

- KS og Norsk Kulturskoleråd samarbeider i prosjektet «Fremtidens kulturskole». Målet nå er, sammen med ulike kommuner, å finne gode og relevante måter å utvikle kulturskolene i kommunene.
- Kulturskolen må i større grad løftes som et ressurscenter som har kompetanse som kan brukes i alle sektorer, og i livsløpsfasetenkning.
- Innbyggere/elever må involveres mer i utforming av kulturskolens rolle, og få en mer aktiv rolle i kulturskolens utvikling av tilbud og virke.
- Kultur må tenkes i alle områder i kommunen, planarbeid og utviklingsarbeid som i folkehelseperspektivet.
- Hvordan kan kulturskolen være en viktig faktor for hele oppvekstfeltet og barn og unge – samtidig som den har kraft og betydning for hele livsløpet.
- Kulturskolen som drivkraft og utviklingsaktør for innovasjon, samskaping og bærekraft.
- Perspektiver som gjelder helhetlig utvikling i kommunal sektor, samskapingkommune med brukeren og bærekraftmålene i sentrum.

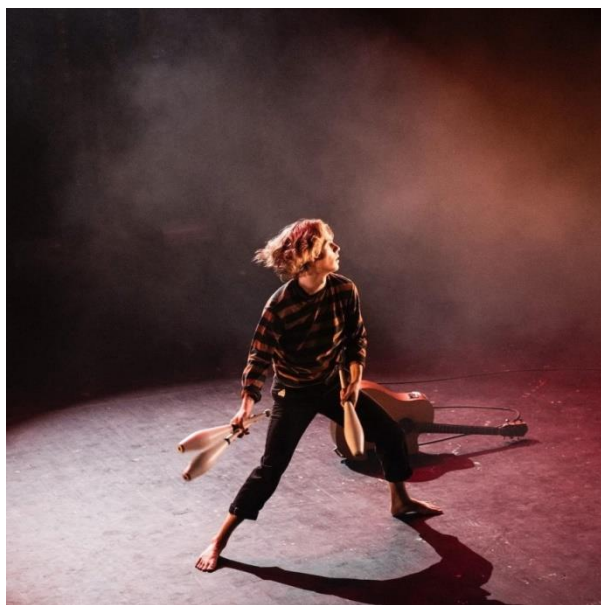
Individuell undervisning kontra gruppeundervisning

Det skal være en god balanse i Karmøy kulturskole i ressursbruk mellom individuell undervisning og gruppeundervisning. Individuell opplæring i instrumental-/vokal musikk er mest ressurskrevende, men må alltid være en avgjørende del av kulturskolens undervisningstilbud. Selv om elevene går til individuell instrumentalopplæring, må kulturskolen legge til rette for sosialt fellesskap i samspill, ensembler og konserter. I de øvrige kunstformene teater, dans, sirkus og visuell kunst skjer undervisningen i grupper inndelt etter alder og skolekrets. Tilbudene gir enkeltelever en annen og ny arena å meste. Forestillingene og konsertene trekker et stort publikum.

Individuell opplæring

Kulturskolen ble opprinnelig født ved at musikkskolene gav individuell instrumentalundervisning, som en forlengelse av grunnskolens klasseundervisning i musikk. Profesjonell musikkutøvelse er en virksomhet med lange tradisjoner i europeisk kulturliv, ofte bygd på et mester-læreprisnipp. Moderne undervisning i kulturskolen har i dag andre metoder og prinsipper for undervisning av barn og ungdom. Opplæringen skal gi et positivt grunnlag for personlig livsutfoldelse og kunne bidra til glede gjennom kunstneriske ferdigheter. For å oppnå framgang er det viktig å lære teknikker og kjenne til musikksgangre og historie. Mange elever har senere i livet valgt musikk i sin utdanning, og noen som profesjonelt yrke.

Å gi individuell opplæring 1:1 er en krevende pedagogisk oppgave for lærerne. Det kreves en egen fagkompetanse, nærmest ut fra kunststartens lære/mester-tradisjon. Undervisningen skal skje i en ramme som sikrer trygghet, samarbeid og åpenhet. Undervisningen skal skje ut fra elevens forutsetninger og i tett samarbeid med foreldre/foresatte. Det er derfor viktig at mål og metoder utvikles og tilpasses den enkelte elev. Når elev og lærer finner tonen skjer læring og progresjon med lyst og velvilje.

Individuell undervisning skal være en viktig del av kulturskolens kjernevirksomhet videre. Det er både utviklende, utfordrende og forpliktende for eleven å møte sin pedagog ukentlig. Tidsressursen bør tilpasset individuelt etter motivasjon og nivå, ved fordypning opp til en time. Spilletimene er en krevende og intens undervisningssituasjon for både elev og lærer. I tillegg til faglige kunnskap krever situasjonen at pedagogen har evne til å skape motivasjon og entusiasme i et humørfyllt møte med eleven i den dagsform eleven er i. Undervisningen forutsetter oppfølging og et betydelig hjemmearbeid for å lykkes.

Det er ønskelig at færrest mulig søkere må på venteliste for å få individuell opplæring. Mange avslutter etter ei tid og får kanskje en kort karriere, men alle som ønsker det bør få en sjanse. De som vil må bli løftet videre i henhold til læreplanene. Tilbudet må ha gode vilkår og råd omkring instrumentforhold og hjemmearbeid slik at elevene får god motivasjon og god tålmodig oppfølging i skole-hjemrelasjonen. Undervisningen er ressurskrevende og skolen må ha en åpen evaluering underveis sammen med eleven og foreldre/foresatte om nivå og framgang.

Gruppeundervisning

Karmøy kulturskole har en omfattende gruppeundervisning, særlig innen dans, teater, kulturlek, nysirkus og visuelle kunsthøgskole. Gruppeundervisning er et vilkår i kunstformene dans og teater der det jobbes fram mot forestillinger på scene for publikum. I visuelle kunsthøgskole er andre mål i arbeidet og vekt på individuell utvikling i et slags verkstedfelleskap. I alle gruppene kreves sosiale ferdigheter der samarbeid er avgjørende.

Den nasjonale rammeplanen gjør rede for gruppestørrelser. Gruppene må ha en størrelse som ikke forringer det faglige nivået og kompetent faglærer for gruppeundervisning.

Det vil være fullt mulig og mindre ressurskrevende å øke antall grupper i Karmøy kulturskole, men begrensingen vil være egne lokaler. Gruppeundervisning er en populær del av fritidstilbudet for barn og unge i Karmøy. Dette tilbudet bør ha en kvalitet og progresjon ut over det barnehage og grunnskole har anledning å tilby som et supplement til grunnopplæringen.

Heltidskultur

I Karmøy er det viktig at tjenestene i kommunesektoren blir organisert med hele stillinger. Karmøy kulturskole har hatt det som mål siden 1997 og antall ansatte er redusert betydelig. Det har gitt mange positive resultat og kan kalles en suksessfaktor. Et personale i hele stillinger gir rom for felles erfaringsdeling, planlegging og nyskaping. Resultatet er enhet i arbeidskultur, enklere organisering, et stabilt personale der et kvalifisert personale samhandler i et sterkere faglig nettverk med andre kollegaer. Brukerne vil oppleve større forutsigbarhet og kommunens innbyggere blir bedre kjent med kulturskolen og dens kompetanse.

Kombinasjonsstillinger

Det er behov for fagpersoner, lærere og/eller kunstnere med kvalifisert pedagogisk utdanning, innen barnehage, grunnskole, videregående og i kirkene. Mange steder er dette deltidsstillinger og dermed vanskelig å rekruttere. Noen kommuner forsøker å løse dette ved å opprette kombinasjonsstillinger. Erfaringer viser at det fort kan oppstå utfordringer i praksis. Med to eller flere arbeidsgivere og kanskje flere frammøtesteder med helt ulike arbeidskulturer oppleves kombinasjonen som uheldig. Det skal jobbes i ulike personalsettinger ut fra forskjellige planer og målsettinger. I tillegg kommer forflytting som må kompenseres med redusert undervisningstid. I sum er det en arbeidssituasjon som få vil stå i over tid.

Lærere som er spesialisert for individuell undervisning trenger ikke ha kompetanse for gruppe- eller klasseundervisning. I Karmøy er det etablert et godt samarbeid med kantorene innen Karmøy kirkelig fellesråd når det gjelder individuell undervisning innen orgel/kirkemusikk.

Desentralisert undervisning

Kulturskolen har i dag et desentralisert tilbud. Kulturskolen skal ha et tilbud fra førskolealder til barn og ungdom opp til 19 år. Et desentralisert tilbud krever egne lokaler med nødvendig utstyr. En slik organisering krever også samarbeid og felles forståelse med lærestedene. Det gjelder rydding, lager og tidspunkt. Utfordringen kan være at lærestedet har aktiviteter og krav som gjør at kulturskolen plutselig må vike. Et annet moment er at kulturskolen oppleves som en gjest til arealene uten samme anledning til å synliggjøre sin tilstedeværelse eller prege undervisningsarealene. Desentralisert undervisning medfører også at viktig arbeidstid går med til transport da frammetested og kontor plass er samlet i Åkrehamn. Det kan skyldes forarbeid, videre transport til flere steder samme dag, også av nødvendig utstyr og læremateriell til og fra lager. Stillinger som krever forflytting mellom flere arbeidssteder, er ressurskrevende og kan være en belastning for personalet over tid.

Sentralisert undervisning

Enkelte undervisningstilbud ved kulturskolen krever stasjonært utstyr og egne lokaler. Det gjelder særlig innen dans, teater, sirkus og visuell kunst, grupper med et relativt høyt elevtall. For å ha progresjon og nivå på tilbudet er kulturskolen nødt til å sentralisere mange tilbud. Erfaringer viser at elever er mobile og godtar transport og avstand dersom kvaliteten og nivået i tilbudet øker og kompenserer for ulempen. Samtidig gir det profesjonelle kunstner og lærere et kreativt arbeidsmiljø som i sine fysiske rammer gir nye muligheter. Disse tilbudene kan og bør i økende grad sentraliseres. Godt tilrettelagte forhold reduserer også antallet mindre skader hvis de fysiske omgivelsene er tilpasset i stedet for improviserte løsninger i uegna areal. En passe grad av sentralisering vil også medføre mindre slitasje av frakting av utstyr. Karmøy kulturskole har også undervisningstilbud som krever bedre garderobe- og lagerforhold.

Psykisk helse

Psykiske helsevansker er en av vår tids største folkehelseutfordringer. Helsevanskene er belastende for den enkelte, og er de mest kostbare lidelsene for det norske samfunnet i følge Helsedirektoratet. 15-20 % av barn og unge mellom 3 og 18 år har nedsatt funksjon grunnet psykiske plager som angst, depresjon og atferdsproblemer. Ca. 8 % av barn og unge har så alvorlige plager at det tilfredsstillende kriteriene til en psykisk lidelse.

En stor andel av unge rapporterer om ensomhet. Unges psykiske helsevansker henger sammen med frafall i skole, løsere tilknytning til arbeidsmarkedet, økonomiske- og relasjonelle vansker. Omfanget og byrden ved unges psykiske vansker gjør helsefremmende og forebyggende arbeid til et sentralt satsingsområde. Covid-pandemien har forsterket utfordringene for mange.

God psykisk helse er en viktig ressurs i oppvekst, utdanning og til livet som ung voksen. En annen samfunnsutfordring er økende sosial ulikhet. Ungdom med lav sosioøkonomisk status har et noe mer problematisk forhold til foreldre og venner, lav skoletrivsel, oftere fysiske og psykiske helseplager og er mer utsatt for mobbing. De er mer pessimistiske med tanke på fremtiden, deltar sjeldent i organiserte fritidsaktiviteter og bruker mer fritid på ulike sosiale medier enn ungdom som vokser opp i familier med høyere sosioøkonomisk status.

Lov om kommunal helse- og omsorgstjeneste fra 2012 gir kommunen ansvar for forebygging, utredning og iverksette relevante lokale tiltak. En god lokalisering av kulturskolens tilbud kan, sammen med de øvrige tilbud som for eksempel ungdomsklubb, bibliotek og kulturtilbud være likeverdige tiltak for å styrke helse og livskvalitet. Gjennom fokus på ressurser hos de unge, sosial innovasjon og samskaping kan det utvikles gode møteplasser mellom kultur og ulike tjenester. Sammen kan det bidra til å styrke psykisk helse og livskvalitet hos ungdom.

Økning i psykiske vansker blant ungdom kan knyttes til stress og press i skole og sosiale medier. I denne kontekst vil kulturskolens tilbud i et tverrsektorielt samarbeid være et målrettet tiltak som kan møte utfordringene i ungdomsgruppa. Folkehelseutfordringene blant ungdom er en samfunnsutfordring som må løses; kulturskole kan være et egna tiltak siden det er et tilbud utenom skole på dagtid, for mange en ny og annerledes plattform å mestre og uttrykke seg på.

FNs bærekraftsmål

FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. Det er satt på 17 hovedmål og 169 delmål. Målene skal fungere som en felles global retning for land, næringsliv og sivilsamfunn. Et av hovedprinsippene er at ingen skal utelates (Leaving no one behind). De mest sårbare menneskene må derfor prioriteres. I Norge gjelder «Mål med mening - Norges handlingsplan for å nå bærekraftmålene innen 2030», St.melding 40 2020/2021.

Samfunnsdelen i kommuneplanen i Karmøy vektlegger FNs bærekraftsmål nr 4 om god utdanning. Barn i barnehager og elever i skolen skal få et pedagogisk tilbud som gir kreativitet, lærelyst og mestring. Karmøy kulturskolen ønsker å bidra til utjevning av sosiale forskjeller. Kulturskolen skal bidra til å gi barn og unge evne til å fremme bærekraftig utvikling, trygge samfunn, god psykisk helse, likestilling, og verdsetting av kulturelt mangfold.

Bærekraftig utvikling er et tverrfaglig tema både i rammeplanen for barnehagen og i den nye overordna delen av ny læreplan for grunnskolen. I ny overordna del står det at det tverrfaglige temaet skal «legge til rette for at elevene kan forstå grunnleggende dilemmaer og utviklingstrekk i samfunnet, og hvordan de kan håndteres. Bærekraftig utvikling handler om å verne om livet på jorda og å ta vare på behovene til mennesker som lever i dag, uten å ødelegge framtidige generasjoners muligheter til å dekke sine behov».

Kultur og kulturskole har både en viktig egenverdi, og en sterk samfunnsskapende kraft. Kulturskolen har ansvar for å bidra til bærekraftig utvikling gjennom sin opplæring i de ulike kunstformene. Kultur gir verdifulle opplevelser og mening i menneskers liv, skaper fellesskap og sterke lokalsamfunn. Som arena for frie ytringer kan kultursektoren også bidra til å styrke demokratiet. Det gjelder i alt fra undervisningsplaner, organisering og brukermedvirkning. Gjennom kulturelle uttrykk vises ulike sjangre, tradisjoner, identiteter, tanker og følelser på måter som bidrar til toleranse for mangfold og dermed inkludering.

En plan for kulturskolens fremtid og hvilken rolle og funksjon den kan ha handler mye om hvilke verdier kulturskolen skal representere for god oppvekst og gode liv i lokalsamfunnet. Målet må være å løfte kulturskolen som aktør i lokal samfunnsutvikling og se nærmere på hvordan en kan definere innhold, organisering og kompetansebehov. På den måten kan kulturskolen bidra til tillit og samhold som styrker samfunnets sosiale bærekraft, i tråd med FNs bærekraftsmål.

Da er det viktig å se på hvilken kompetanse kulturskolen skal ha samt på hvordan den henger sammen med og kompletterer øvrig kompetanse og tjenester i kommunen og lokalsamfunnet. Kulturskolen i Karmøy med over tusen elever berører mange familier og bidrar betydelig i mange barn og ungdommers holdningsdannelse som for eksempel respekt for hverandre, lojalitet og utholdenhet i møte med faglige utfordringer. FNs bærekraftsmål skal på alle relevante felt være en del av målsettingen ved skolen.

Hva skal kulturskolen inneholde?

Kjernevirksomheten ved Karmøy kulturskole er undervisning og formidling. Skolen skal være i samsvar med Opplæringslov, nasjonalt rammeplanverk og kommunale vedtak. Skolen skal ha lokale læreplaner med bredde, kjerne og fordypning i de fag der dette er naturlig. Kulturskolen skal gi opplæring i ulike kunst- og kulturuttrykk; musikk, teater, visuell kunst, sirkus, dans mm. Tilbudet skal omfatte både bredde- og talentsatsing. Kulturskolen skal være åpen for nye relevante fag og aktiviteter.

Kultur handler også om å ivareta tradisjoner. Kulturarv, utrydningstruede instrumenter, uttrykksformer og teknikker må vernes og holdes ved like. Dette krever ressurser. Noen ganger må disse hentes utenfra.

Utviklingen i samfunnet går fort. Dette vil kreve en stadig nytenkning også i forhold til aktuelle fagtilbud. Kulturskolen videreutvikler stadig tilbudet eller endrer nåværende i takt med endringer i barne- og ungdomskulturen. Dette medfører systematisk involveringsarbeid, rettet mot kommunens innbyggere, kulturskolens ansatte, elever og foreldre. Utviklingsarbeidet medfører stadig større grad av digitalisering. Digitale plattformer beskrives som viktige kilder til opplevelser, skapende virksomhet og sosiale møteplasser. Digitaliseringen har med seg nye verktøy og hjelpemidler, samt åpner opp for nye kunst- og kulturuttrykk.

Som et ledd i alt dette er det behov for utvidet undervisningstid i enkelte fag. Dette fordi individuelle økter på tjue minutter per uke har vist seg å gi begrenset rom for prosesser rundt kreativitet, læring og utvikling for den enkelte elev. Det bør også bli muligheter for flere undervisningstimer i samme fag. Det vil være en bekymringsfull utvikling hvis tiden avsatt til hver enkelt elev blir mindre. Dette er negativt for den enkelte elev, og for den enkelte lærer som må presse stadig flere elever inn i timeplanen.

Dette har også en annen implikasjon: Selv om antallet søkere til høyere kunstutdanning har økt betydelig de siste årene i Norge, er tilbakemeldingene fra institusjonene at kvaliteten ikke øker. Skal vi også i fremtiden bemanne våre kulturinstitusjoner med kunstnere oppvokst i Norge, må grunnlaget på studentene bli bedre og være planmessig fra barndom.

Kunstfagene har hatt en relativ tilbakegang i grunnopplæringen og i lærerutdanning de siste 15-20 årene. Dessuten er de estetiske ferdigheter ikke med blant de fem ”grunnleggende” i Kunnskapsløftets læreplaner fra 2006. Kulturskolen med sin grunnopplæring er derfor viktig for utviklingen av kunstfag og estetiske arbeidsmåter på kort og lengre sikt.

Kulturskolen kan også i økende grad bli regnet med som et ressurscenter hvor skolens faglige kompetanse blir anerkjent og benyttet der den kan komme innbyggere til gode, men likevel ikke slik at kulturskolens kjerneaktivitet må nedprioriteres. Kulturskolens premisser veier tungt i alle de nye oppgavene som kulturskolen blir tildelt eller velger å delta i. Samskaping er et nøkkelord i det som benevnes som strategi i utvikling av framtidens Kommune 3.0.

Viktige mål

Det er et generelt mål å styrke tilbudet for å nå flere gutter. Det er et overordna mål at elevene i tillegg til egen utvikling kan bli ressurspersoner som kan bidra til et levende kulturliv. Undervisningen skal gi muligheter til fordypning som kan danne grunnlag for videregående og høyere utdanning.

Kulturlek

Kulturskolen vil, gjennom tverrfaglig samarbeid med skoler og barnehager, nå ut til flere barn/elever - et samarbeid som ble presentert for barnehagesjefen i 2020. Kulturskolen kan gi et breddetilbud i samarbeid med både barnehagene og skolene/SFO til det beste for barna i Karmøy kommune. Det vil gjøre kulturskolen bedre kjent for flere innbyggere i kommunen og sannsynligvis kunne øke elevrekrutteringen betraktelig. Elevenes kompetanse ville komme til gode for et videre valg av estetisk retning inn i kulturskolens kjerne- og evt. fordypningsprogram.

Musikk

Ved å øke tidsressursen for individuell instrumentalundervisning og med ressurser til talentutvikling kan musikktilbudet utvikles videre. Da kan det også gis noe mer teoriundervisning som gruppetilbud på ulike nivå. Elevene bør få oppleve mer samspill, konsertering og mulighet for å prøve studioinnspilling.

Kulturskolen kan utvikle flere samspillsmuligheter for elever - jazzensemble, flere band og gjerne kor. Det vil gi kulturskolelærere mulighet for å ha utøvende oppgaver for å inspirere elever og representere skolen i kommunens kulturliv. Kulturskolen skal være et ressurscenter som kan gi kurs for ansatte og frivillige innen oppvekst, kultur og folkehelse.

Visuell kunst

Også i fremtiden skal Karmøy Kulturskole være et sted der barn og ungdom med interesse for kunstneriske og visuelle uttrykksformer skal lykkes. Også i framtiden må kulturskolen formidle læring innen populærkultur, subkultur og smal kultur. Visuell kunst kan være et bidra til individuell livsmestring samtidig som det kan inspirere og formidle budskap til andre. Kulturskolen må få tilgang til lokaler med universell utforming. Visuell kunst er et fag som krever mye utstyr med god tilgang til egne lagerplass.

Scenekunst – dans

Undervisning i dans skal lære elevene å mestre basisferdigheter relatert til egen kropp. Ut fra nivå, sjanger og dansefagets egenart skal dans anvendes som et kunstnerisk kommunikasjons- og uttrykksmiddel. Elevene skal få oppleve glede ved å mestre, skape og utøve, få tiltro til egne evner og uttrykksmuligheter i en disiplinert form. Elevene skal bli utfordret i å utvikle kritisk tenking, disiplin og samarbeid. Det er behov for dansegolv og gode arealer. Det er ønskelig å kunne tilby hyppigere samlinger for å kunne utvikle talenter. Det er behov for å etablere flere tilbud desentralisert.

Scenekunst teater

Det er behov for å etablere gruppe for viderekomne elever. Det er ønskelig å få til fordypning/talentprogram gjennom interkommunalt samarbeid og mer samarbeid med profesjonelle aktører og institusjoner. Kulturskolen arbeider med å rekruttere flere gutter og etablere flere grupper i sonene. Det krever lokaler med universell utforming og krav til kvalitet for formålet. I dag er tilgang til egne lokaler for scenekunst i Karmøy kommune begrenset. Det er et ønske å kunne opprette grupper for psykisk utviklingshemmede.

Scenekunst sirkus

Det er grunnlag for å etablere flere nysirkusgrupper og nye disipliner for mange alderstrinn. Det bør være ressurs for flere dager med undervisning og talentutvikling. Det er behov for egne lokaler for trening og forestillinger når det gjelder takhøyde, bakscene, sidevinger, lager og publikumsområde.

Udekket behov

Karmøy kulturskole har behov for produsent for å profesjonalisere tilbudet. Det vil heve kvalitet og nivå på alle forestillinger, konserter og være et eget populært tilbud for noen elever. Det vil bety flere tilbud med høyere kvalitet for publikum og dermed grunnlaget for økt salg og billettinntekter.

Kulturskolen har dessuten en stor aktivitet knyttet til PR/dokumentasjon, informasjons- og IKT-tjenester rettet mot kommunens elever og innbyggere på grunn av omfattende desentralisering og nødvendig kontaktflate ut mot foreldre/foresatte og publikum. Dette er ressurskrevende som en forlengelse av det pedagogiske arbeidet. Dette arbeidet krever økte ressurser og særlig kompetanse, noe som vil bidra positivt i markedsføringen av kulturtilbud og kulturskolens omdømme.

Karmøy kulturskole har i mange år tilbud musikkterapi, men etterspørsel og behov er langt større enn kapasitet. Dette tilbudet kan utvikles i fellesskap med andre kommunale tjenester både innen skole og helsesektor.

Karmøy kulturskole har behov for økte ressurser for å gi tilpasset opplæringstilbud for flere elever med funksjonsnedsettelse, både sosialt og fysisk.

Kulturskolen er desentralisert har behov for økte ressurser til innkjøp og vedlikehold av læremidler (instrumenter mm), utstyr (verksted kunst og kostyme) og undervisningsmateriell generelt, helst med filialer desentralisert. Det er viktig å kunne gi et godt undervisningstilbud framover da skolen møter relativt høye forventninger til kvalitet og standard fra brukerne.

Hvordan?

Alle kulturskolens ansatte er en del av en lærende organisasjon for å utvikles mot felles mål. Karmøy Kulturskole skal være orientert mot hva som skjer innen skoleslaget nasjonalt og delta i prosjekter, etter- og videreutdanning m.m. i tillegg til de kommunale tilbudene. Karmøy er fortsatt en foregangskommune når det gjelder å ansette kulturskolelærere i størst mulig stillinger, noe som er en forutsetning for å få til god skoleutvikling. Skolen har gode rutiner for medvirkning og kvalitetssikring og samarbeid med tillitsvalgte.

De ansatte har behov for kompetanseheving, og forholdene må legges til rette for dette ved at ordninger som f.eks. Kompetanse for kvalitet også gjelder kulturskoleansatte på lik linje med grunnskolene.

Det bør settes av ressurser til utøvende virksomhet og oppdrag for de ansatte. Dette til inspirasjon og faglig løft, men også til glede for det lokale kulturlivet. Det er viktig å ta vare på kunstneren i pedagogen.

Undervisningslokaler og arbeidsmiljø

I framtida må Karmøy kulturskole disponere egne og egne lokaler. Arealene må svare til grunnskolens forskrifter for HMS og arbeidsmiljø med universell utforming. Spesialundervisning i de forskjellige kunststartene kan kreve særlige tiltak for lyd, lys, gulv, renhold og utlufing.

Undervisningen skal skje desentralisert der det er fornuftig og forsvarlig, særlig for de yngste elevene med godkjente krav til kvalitet i undervisningsarealer og lærernes pause- og arbeidsplass.

Karmøy Kulturskole bør inngå i planløsningen av nytt kulturhus i Karmøy kommune. Her kan skolens aktiviteter være samlet og godt synlig, med nær tilknytning til de øvrige tilbudene. Kulturskolen må disponere egne rom og tilgang til fellesarealer. Her bør det være rom for både undervisning og uformelle møteplasser for kulturskoleelever med tilgjengelige øvingslokaler. Disse kan elevene benytte etter eget behov og initiativ. En ny og samlet vurdering av behovene av kulturskolens administrasjon, lærerarbeidsplasser, undervisningslokaler og formidlingsarenaer kan bli nødvendig.

Det er viktige at fasilitetene får arealer som er bygget på kulturens premisser. Det vil være en kreativ oase og kilde til inspirasjon, skaperglede, opplevelse, fellesskap og samhandling for alle beboere i kommunen, uansett alder og funksjonsnivå. Det er viktig med en profesjonell arena der kommunens innbyggere får møte det profesjonelle kunst- og kulturlivet.

Elevtallsprognoser

Fødselstallene synker, både i Karmøy og nasjonalt. Per 1.1.2021 var det i Karmøy 2873 barn i alderen 0-5 år, en nedgang på 564 personer fra den siste toppen i 2014. Bare de siste fire årene, fra 1.1.2017 til 1.1.2021 har barnetallet gått ned med 377 personer i aldersgruppen. Dersom en legger SSBs hovedscenario til grunn, vil det frem mot 2026 være et fall på ytterligere 304 barn, før tallene ventes å stabilisere seg.

For aldersgruppen 6-15 år har folketallet hatt en svakt økende tendens de siste årene. For småskoletrinnet har tallet imidlertid vært svakt fallende de siste tre årene, mens antallet i ungdomstrinnet har økt noe. Årskullene har varierende størrelse. De mindre kullene som har gitt nedgang i aldersgruppen 0-5 år de siste årene kommer nå inn i skolen. Med SSBs hovedscenario vil det bli en reduksjon i aldersgruppen 6-12 år på -376 barn fra 1.1.21 til 1.1.25, mens aldersgruppen 13-15 ventes å øke med +90 barn i samme periode.

Konsekvenser og muligheter for kulturskolen

Innhold og dimensjonering av Karmøy kulturskole må også vurderes etter prognose for elevtallsutvikling. Kulturskolen må relateres ut fra Karmøyskolens totale elevtall. Selv om elevtallet har sunket noe, har ikke søkningen til kulturskolen endret seg i 2021. Skolen har fremdeles venteliste i enkelte tilbud. Den foreløpig estimerte nedgangen i Karmøy fram til 2026 kan ut fra prognosene bety ca.10% reduksjon.

Dersom nedgangen får utslag for kulturskolen, gir det skolen anledning til å øke kvalitet og kompetanse i tilbudet ytterligere. Kulturskolen kan, i tillegg til å etablere nye undervisningstilbud, øke undervisningstiden noe i instrumentalundervisning, en målsetting som ikke er oppnådd på grunn av store elevmengde. I tillegg så kan skolen utvide sitt tilbud for barn med funksjonsnedsettelse og i økende grad gi tilbud som styrker integrering og gi tilbud til barn og ungdom med særlige utfordringer.

Kulturskolen kan også utvide sitt samarbeid og styrke undervisningen i estetiske fag ved barnehager og skoler. Kulturskolen kan i større grad invitere ressurspersoner med spisskompetanse, gi kurs til personalet ved barnehager og skoler eller som åpne tilbud til kommunens innbyggere.

Kulturskolen kan også etter særlige vilkår utvide tilbud til å omfatte voksne og eldre, det er en målsetting som kommunestyret vedtok allerede i 2002, men som det ikke har vært kapasitet til å oppfylle. Dette vil være i tråd med en voksende gruppe ressurssterke eldre som kan ha stor glede og interesse av et slikt tilbud. Det er meget gode erfaringer med dette i andre kommuner og i Danmark. Her kan Karmøy være i forkant og møte endringen i demografien offensivt.

Dersom kulturskolen skulle få noe mindre ventelister på grunn av lavere elevtall i grunnskolen fram mot 2032, kan det gi rom for å utvikle skolen videre som et kompetanse- og ressurscenter for undervisning i estetiske fag for barnehager og grunnskole. Dette arbeidet har et betydelig potensial da behovet er stort, men kapasiteten begrenset og det praktiske omkring dette tjenestetilbudet må vurderes særskilt.

Dersom kulturskolen får ledig kapasitet ut fra en lavere elevsøkning, kan det gi rom for å utvikle nye tilbud ved salg av forestillinger, kurs og seminarer selv om det vil gi begrenset mulighet for økonomisk inntjening.

5. Kjernepunkt

- Karmøy kulturskole skal utvikles i tråd med Rammeplan for kulturskolen «Mangfold og fordypning» (2016) og Stortingsmelding 18 (2020-2021) «Oppleve, skape, dele – Kunst og kultur for, med og av barn og unge».
- Kunst og kultur har stor egenverdi. Kulturskolen skal med det som basis være et viktig tilbud til barn og unge for å styrke oppvekst- og bomiljøet i Karmøy. Elevbetalingen skal være overkommelig for alle med tilpasset søsken- og flerfagsmoderasjon og noen friplasser.
- Karmøy kulturskole skal gi opplæring med både bredde-, kjerne- og fordypningstilbud der barn og unge prioriteres, men tilbud kan også gis voksne. Kulturskolen skal gi et desentralisert opplæringstilbud, men enkelte tilbud krever spesialisering og må sentraliseres.
- Kulturskolen skal gi opplæring i egne arealer som er tilrettelagt i henhold til fagenes kvalitetskrav med hensyn universell utforming og hms/arbeidsmiljø. All undervisning i kommunal regi skal skje i sikre og trygge omgivelser.
- Kulturskolen er et ressurscenter for opplæring innen estetiske fag for å bidra med kompetanse for barnehage, grunnskole, DKS og det frivillige kulturliv. Det må skje innen tildelt budsjett uten at det går på bekostning av kjerneaktivitet eller fører til mindre inntjening.
- Kulturskolen skal delta i interkommunalt samarbeid når det er hensiktsmessig for alle medvirkende.
- Karmøy kulturskole skal utvikles i tråd med kommunens verdigrunnlag, heltidskultur og implementering av FNs bærekraftsmål slik de beskrives i Karmøy kommunes samfunnsplan.

